

IMODIDDIN NASIMIY

*Jononni
sevarman*

821.562.162-1

№ 27

IMODIDDIN
NASIMIY

Jononni
sevarman

G'azallar

Ozarbayjon tilidan
Tohir Qahhor tarjimasida

«Bilim va intellektual salohiyat» nashriyoti
Toshkent - 2019

UO'K 323(575.1)

KBK 66.3(50')

I 31

Imodiddin Nasimiy. Jononni sevarman: tarjima / T. Qahhor. -
Toshkent: "Bilim va intellektual salohiyat" nashriyoti, 2019. - 160 b

Loyiha rahbari va so'zboshi muallifi

Samir Abbosov

Ilmiy maslahatchi

So'na Valiyeva

Tarjimon

Tohir Qahhor

Loyiha koordinatorlari

Farid Husayn

Karimulla Mammadzoda

Gulu Qangarli

Dizayner

Nadir Alimirzayev

Nashrga mas'ul shaxslar

Po'lat Zaynalov

Kenan Karimov

Kitob O'zbekistondagi Haydar Aliyev nomidagi Ozarbayjon
Madaniyat Markazi loyihasi asosida Ozarbayjon shoiri,
mutafakkiri Imodiddin Nasimiyning 650 yillik yubileyi
munosabati bilan nashr etildi.

ISBN 978-9943-5321-1-3

© O'zbekistondagi Haydar Aliyev nomidagi
Ozarbayjon Madaniyat Markazi

Abdulla Odiriy nomidagi

viloyat AKM

INV No 2023/32-55

SO‘ZBOSHI

Ozarbayjon Respublikasi Prezidenti Ilhom Aliyev buyuk ozarbayjon shoiri Imodiddin Nasimiyning 650 yillik yubileyi munosabati bilan 2019 yilni mamlakatda “Nasimiy yili” deb e’lon qilishi adabiyot tarixidagi muhim hodisa hisoblanadi. Imzolangan buyruqda quyidagi fikrlar ta’kidlangan: “Ozarbayjon xalqining ko’p asrlik an’analarga molik badiiy va falsafiy fikrida chuqur iz qoldirgan mutafakkir, shoir Imodiddin Nasimiyning boy merosi bugungi kunda ham insonlarning ma’naviy-axloqiy takomillashuvida muhim ahamiyatga ega hisoblanadi. Sharq xalqlarining madaniy boyliklar xazinasida o’ziga xos o’rin egallagan Nasimiy ijodi uzoq yillardan beri ilmiy-adabiy g’oyaning diqqat markazidir”.

Ozarbayjon, fors va arab tillarida ko’p sonli original asarlar muallifi bo’lgan Nasimiyning mamlakat poeziyasi va adabiy tilining rivojlanishida mislsiz xizmatlari bor. Shoir ona tilida ilk marta mustahzod, murabba, tarjibandlar yozgan. Nasimiy ijodi tilshunoslik, shuningdek, ozarbayjon tili tarixini o’rganish jihatdan katta ahamiyatga ega. Xususan, jonli xalq so’zlashuv tili, fikrning sodda va tushunarli ifoda etilishi, ma’no rang-barangligi Nasimiy poeziyasining asosiy qismini tashkil etadi.

Ozarbayjon adabiyotida ishq shoiri sifatida tanilgan Nasimiyning bu mavzudagi she’rlari falsafiy jihatdan jahon poeziyasi durdonalaridan deb aytish mumkin. Nasimiyning nazdida ishq faqat Allohga nisbatan bo’lishi lozim. “Ishqiyla vosil bo’lurlar Tangriga” degan shoir inson yaratilishi manbaini ishqda topadi.

Inson qudratini tarannum etgan Nasimiy poeziyasida kurash ruhi bor. U isyonkor she’rlari bilan Haqqa yetishgan komil inson bo’lmoq yo’lida beayov kurash olib bordi. Shoir fikricha, ilohiy borliq darajasiga ko’tarilgan, buyuk ma’naviy boylik bo’lgan komil inson adolatli jamiyat yaratishda ham real asosni tashkil etadi. Imodiddin Nasimiy ijodida ilhom bilan vasf etilgan komil inson obrazi O’rta asr Ozarbayjon she’riyatida badiiy so’zdan yo’g’rilgan azamat inson haykalidir.

Kuchli san'at arboblarning badiiy dahosidan va idrokidan iborat bo'lgan O'rta asr Ozarbayjon poeziyasining mashhur namoyandasi Nasimiyning ta'siri o'zidan keyingi ijodkorlarda – buyuk Fuzuliydan tortib, boshqa taniqli shoirlar ijodida ochiq-oydin sezilib turadi.

Nasimiy hali hayot bo'lgan bir davrda asarlari Ozarbayjon bilan birga, Yaqin Sharq, Iroq, Kichik Osiyo va Suriyada, shuningdek, O'rta Osiyoda ham shuhrat qozondi.

O'rta Osiyoning boy madaniy va adabiy an'alariga ega O'zbekistonda Nasimiy ijodiga katta qiziqish mavjud bo'lgan, sovet davrida Nasimiy asarlari qardosh mamlakatda chop etilgan. Shoir asarlari Mirtemir, Xolid Rasul, Asqar Qosimov tomonidan o'zbek tiliga tarjima qilinib, 1977 yilda Toshkentda nashr etildi. 2012 yilda esa Usmon Qo'chqor va Ergash Ochilov shoirning g'azallari va ruboiylarini tarjima qilishdi "Men bu jahonga sig'masman" nomli kitob Toshkentda chop etildi. Har ikki nashrda tarjimonlar ijodiy tarjimaga emas, ko'proq ozarbayjon tili fonetikasini saqlab qolishga, she'rlarning tarjima saviyasiga e'tibor berishgan.

Bu safar taniqli o'zbek shoiri, olim, tarjimon Tohir Qahhor boshqalardan farqli o'laroq tarjima metodiga ustunlik berib, uyg'un holda, asosan she'rlarning ma'no va ohangiga, san'atiga e'tibor qaratib, o'zbek kitobxonlari uchun Nasimiyning go'zal obidasini qayta yaratishga muvaffaq bo'ldi.

Nasimiy ijodi shunday qudratga sohib, uni dunyo adabiyoti cho'qqisi, falsafiy she'r ibodatgohi deb nomlash mumkin.

Dohiy shoir ijodining har tomonlama o'rganilishi Ozarbayjon tili va adabiyoti tarixi tadqiqida yangi bosqichni boshlab berdi.

1979 yilda Boku shahrida Nasimiy haykalining o'rnatilishi, 2017 yil may oyida Parijda YUNESKO ning bosh qarorgohida shoir vafotining 600 yilligining o'tkazilishi, Haydar Aliyev Fondi tomonidan 2018 yil sentabr oyida mamlakatimizda ilk bora Nasimiy she'r, san'at va ma'naviyat festivalining tashkil etilishi bu dohiy shaxs xotirasini abadiylashtirish bo'yicha amalga oshirilgan tadbirlardan hisoblanadi.

Biz O'zbekistondagi Haydar Aliyev nomidagi Ozarbayjon Madaniyat Markazi sharq xalqlarining madaniy boyluklar

xazinasiga o‘ziga xos tuhfalar bergan dohiy shoir Imodiddin Nasimiy ijodiga doir ko‘pgina tadbirlar rejalashtirganmiz.

Ushbu tadbirlarning bir qismi sifatida Nasimiy g‘azallarining o‘zbek tiliga tarjimasi va Toshkentdagi nashri loyihasini boshladik, shoirning “Jononni sevarman” nomli g‘azallardan iborat kitobi ilk bora qardosh o‘zbek kitobxonlariga o‘z ona tilida taqdim etilmoqda.

“Jononni sevarman” nomli kitob Tohir Qahhor tarjimasida nashrga tayyorlandi. Nasimiyning Elyor Safarli tartib bergan “Tanlangan asarlar” (Boku, “Maorif” nashriyoti 1985), G‘azanfar Pashayev tuzgan “Iroq devoni” (Boku, “Yozuvchi” nashriyoti, 1987) va 1973 yilda Hamid Orasli tomonidan tayyorlangan, 2004 yilda ikki jildda qayta bosilgan (Boku, “Lider nashriyot”) “Tanlangan asarlar”ga suyangan holda yangi tarjimalar amalga oshirildi.

Bu to‘plam ham o‘zbek she‘rxonlarini mashhur so‘fiy shoir ijodi bilan yanada yaqinroq tanishuvlariga yordam beradi deb o‘ylaymiz.

Samir Abbosov,
O‘zbekistondagi Haydar Aliyev nomidagi
Ozərbayjon Madaniyat Markazi rahbari

Jononni sevarman, buni bir jongina bilgay,
Ko'nglim tilagin dunyada jonongina bilgay.

Bildim, tanidim olamu ma'budni bilim-la,
Shunday bilamankim, buni «Qur'on»gina bilgay.

Darvish bo'libon ish yuritar hokimi orif,
Bunday hukumat qadrini sultongina bilgay.

So'fiymidir ul jomi musaffosi-la mashg'ul,
Pinhona icharkim, uni shaytongina bilgay.

Davron qadahin davrada sun soqiyi davron,
Davringni, qadah davrini davrongina bilgay.

Ishq dengizi ko'msin bu ko'ngil kemasini, qo'y,
Dengiz va uning foydasini ummongina bilgay.

Hech kimsa Nasimiy so'zini kashf eta olmas,
Bir qush tilikim, oni Sulaymongina bilgay.

Yiqdi ko'nglim shahrini, zabt ayladi yag'moyi ishq,
Soldi olam mulkiga ofat, fasod, g'avg'oyi ishq.

Ochdi sirrim boshqalarga el aro rasvo etib,
Boshima dard bo'ldi hamdam, soldi ko'p savdoyi ishq.

Nutq emish olamda mavjud, ishq emish qoyimmaqom -
Bizga bildirdi azaldan rahbari mavloyi ishq.

Sen humoyi bemakonsan, o'z-o'zindan bexabar
Kelsang erding, ko'rgay erding manzili a'loyi ishq.

Chi qafasdan, kelgil, ey bulbul, guliston sayrin et,
Qo'y qadam maydoni ishqqa, ko'r, nadir ma'voyi ishq.

Ishq ila har dam, Nasimiy, sayr etarsan ko'hi Qof,
Sensan ul oliy maqomda shahpari anqoyi ishq.

To'p qilib boshingni kir vahdat, iloh maydoniga,
Ey ko'ngil, mushtoq esang gar zulfining chavgoniga.

Oshig'in qoni-la o'ynar dilbarin siymin qo'li,
Ey tuban, yolg'onchi oshiq, kirma jonning qoniga!

Ko'rmasa kim ishq balosin, chekmasa hijron g'amin,
Dardi darmonsizdir oning, yetmagay darmoniga.

Jonini qurbon etar kim yor uchun, u chin shahid,
Mingda-ming rahmat yog'ilsin u shahidning joniga!

Zulfi sirrin anglamas zohid, uni mendan so'ra,
Gar asir bo'lmoq tilarsan zulfi jonafshoniga.

Kel, niqobing sal ko'tar gulgun yanog'ingdan bugun,
To guliston kulmasin ayruq guli xandoniga.

Yaxshilar bog'ida ko'pdir fitnali nargis valek,
Fitnalik xatm o'ldi oning nargisi fattoniga.

La'lu marjondir dudog'ing, gavharu durdir tishing,
Ofarin shul bahri konning la'liyu marjoniga!

Kipriging yoy o'qlaridir, qoshlaring Chochiy kamon,
Uchramas oshiqdan o'zga shul kamon paykoniga.

Ey Nasimiy, garchi she'ring ma'nisi cheksiz emas,
Nega yetmas kimsaning aqli uning poyoniga?!

Tut safo jomini bizga, soqiyo,
Tashnadir u mayga bu ahli safo.

U quyoshdir bir qadah bu may uchun,
Quy, kelibdir “Va sakoxum” deb nido.

Bo‘yla oning sha’niga bo‘lmish nuzul
“Arsh – qadah, tenglik mayi bersin sado!”

Kimki bu mayxonaga bossa qadam,
Bosh-oyoqsiz qoldi – u besarupo.

Shohidi g‘aybiy bilan do‘stlashgach u,
Ikkilikdan to abad bo‘ldi judo.

Hur bilan jannatda maskan ayladi,
Yetdi manguликka ko‘rsatgach liqo.

Ul Xizrdan ichdiyu obihayot,
Jon-tani, bor borlig‘i bo‘ldi baqo.

Qomating jannatda o‘sgan sidradir,
Husni ruxingda ayon sirri daho.

Sochlaringkim maskani arvoh erur,
La’l dudog‘ing jon uchun dorushshifo.

Zulfini “val-layl” o‘qurman har kecha,
Yuzlarin har ertalab “shamsuz-zuho”.

Xushnafas eggan nasim – epkinga boq,
Ul Masiho atriday xush, jonfizo.

Bil, Nasimiy nazmi dur, inju erur,
Xalqqa sotgay, gar topilsa bir baho.

Ayladim jonim fido shul dilbarim diydoriga,
Oshiq uldir, jonini qilgay fido dildoriga.

Ko'rdi Majnun yor yuzunda suvrati haqni mudom,
Bo'ldi zor Laylining ul diydoriga, ozoriga.

Kel, osil dorga o'zing Mansur bilan Mansurvor,
Oqibat mansurini Mansur osar o'z doriga.

Bu jahon noz-ne'mati nopok emish, murdor emish,
Foydasi yo'qmish uning, sen kirmagin bozoriga.

Shamsi anvori tajallidir jamoli yorning,
Ey ko'ngil, parvonadek kel, yon bu shamning noriga.

Ey Nasimiy, xush kechir umring jahonda yor bilan,
Oqil ersang, hech sig'inma bu jahon diynoriga.

Yo‘qdir vafosi dunyaning, aldanma, borma olliga,
Rangu ro‘yi rasvo bo‘lib, har kim bo‘yandi oliga.

Naqdi jahonning hiyladir, u birla savdo aylama,
Har qalbaki chiqqay ega ushbu bozor ot, moliga.

Bu bir g‘urur dunyosikim, hosil - quruq gap, qiylu qol,
Shu besabotning tushmagil behuda qiylu qoliga.

Yolg‘on, chuchuk so‘z bunda ko‘p, har totliga aldanmakim,
Achchiq uning qand-shakkari, og‘u qotilmish boliga.

Dunyo demak aslan palid, zotinda yo‘qdir bir alif,
Tarkibiga, kel, boq uning, shul “yoy”u “nun”u “dol”iga.

Foniy jahonning sevgisi tomug‘ o‘tidir, yondirar,
Qoch bu xotindan, ey ko‘ngil, aldanma zulfu xoliga.

Mehnat uning har davlati, zahmat uning har hashmati,
Bilgach odam, hech bog‘lamas umrin uning iqboliga.

Aldoqchilik, bo‘hton ishi ham bir emas so‘z va ishi,
Holin sanga sharh ayladim, fikr et boqarkan holiga.

Olchoq, tuban nafsi uning, minmish razil dev otini,
Tark et sen u jin otini, hech tegma manfur yoliga.

Qattiq o‘yinchidir falak, har nesidan bo‘l ehtiyot,
Ey bebasirat, boq uning shul suvrati ahvoliga!

Shul bemisolning ishqiga bermish Nasimiy ko‘nglini,
Bilmas bu dunyo ne bo‘lar, ne bo‘lgay ul mulk-moliga.

Ey yuzing “nasrun minallah”, hey soching “fathun g‘arib”,¹
Ey bashar suvratli rahmon, hey malaksiymo habib!

Volaman husningga, mushkin sochlaringdan ko‘p xijil,
Jannatiy bog‘larda rayhon, sunbul o‘sgay o‘rtanib.

Zulfu ruxsoringdir “ar-rahmon alal arsh istivo”²
Ka‘baning mehrobi qoshing, fitnakor ko‘zing xatib.

Anbarafshon sunbuling asrori bo‘ldi oshkor,
Keldi Ruhullohu bekor bo‘ldi zunnoru salib.

Suvrating lavhinda indirdi kalomni Jabrail,
Ey jamoling haq kitobi, “innahu shay’un ajib”.³

Oshiq asrorini haqni anglagan orif bilur,
Oshino holin na bilsin o‘z-o‘zin bilmas g‘arib.

Kim ko‘rib shahlo ko‘zingni hastalangan bo‘lsa gar,
Unga darmondir labing ham Isaviy nutqing tabib.

Menga hech ma’n etma, zohid, dilrabolar ishqini,
Chunki bo‘ldi menga ishq qismat kuni haqdan nasib.

1. “Nasrun minallah” – yordam ollohdandir; “fathun g‘arib” – fath ko‘p yaxshidir.

2. “Rahmati hadsiz bo‘lgan, yuksakligi va ulug‘ligi bilan ko‘kni tutgan” («Qur‘on»dan).

3. “Haqiqatdan ham u ajoyib narsadir”.

Ey adib, o'rgatma odobingni vaxdat ahliga,
Jim o'tir sen, chunki ishq odobini bilmas adib.

Jannatiy bog'lar gulistoni ruxingdir, shubhasiz,
Ey, gulistoninda Ruhillohu rizvon andalib!

Ey Nasimiy, senga do'st fazli ilohkim, shul sabab
Lutf ila bir bo'ldi qahru ham habib bo'ldi raqib.

Bu ne holatdir, ey turki parizod,
G'amingdan bo'lmadim bir lahza ozod?!

Qaroqchi ko'zlaring qon to'kmoq istar,
Chekibdir tiyg'ini monandi po'lod.

Ko'ngil shahrin seningsiz bosdi zulmat,
Falokat o'sdiyu g'am bo'ldi bunyod.

Firoqing shunchalar zulm etdi, uni
Jahonda qilmagan Namrudu Shaddod.

Kel, ey shirin dahan, ishqing yo'linda
Menam bir tog'yorar, bechora Farhod.

Nazar sol bu vayron ko'nglimga, shoho,
Qilur sulton axir vayronni obod.

Nasimining so'ziga sen quloq sol,
Vafosizdir jahon, unda hama yot.

Nogahon ko'nglimga tushdi fitnayu g'avg'oyi ishq,
Qilgay oqilni dali-devona bu savdoyi ishq.

Bilgay ishq qadrin faqat kim bo'lsa ishqqa mubtalo,
Oshiq ul oshiqmidirki, bo'lmasa rasvoyi ishq.

Ishq ichinda dinu dildan, kel, kech endi, ey rafiq,
Shayxi San'on misli sen ham bo'l tag'in tarsoyi ishq.

Kimki jonon xilvatiga yo'l ochishni istasa,
Jon fido qilmoq kerakdir ming daf'a darpoyi ishq.

Sevgilimning sevgisindan o'zga sig'mas ko'nglima,
Sevgilimdan o'zgaga qilmas bu kun parvoyi ishq.

Bu ko'ngil vayronasin yor ishq'i obod ayladi,
Men-da jonim xilvatini ayladim ma'voyi ishq.

Ul go'zalning oshig'i bo'lding, Nasimiy, sen bugun,
Oldi ko'nglimni, nihoyat ayladi yag'moyi ishq.

Keldi navro‘z, yangi ko‘klam oshkor bo‘ldi yana,
Shahrimiz shayxi bu kun xush kayfivor bo‘ldi yana.

G‘unchadan gul bosh chiqardi, oldi yuzundan niqob,
Bulbuli shaydo xatibi lolazor bo‘ldi yana.

Eski dunyo yangi ko‘ylak kiydi bu mavsumda, boq,
Chehramiz gulgun bugun, naqshi nigor bo‘ldi yana.

Orifi bilgichga nargis may sunar, qo‘llarda jom,
Barchani mast aylab, o‘zi ham xumor bo‘ldi yana.

Soqiyoy, keltir qadahni, men ushatdim tavbani,
Eski taqvimim mening be‘etibor bo‘ldi yana.

Sen Nasimiy rozini, ey tong yeli, yoringa elt,
Yorsiz ahvoli parishon, beqaror bo‘ldi yana.

Dardga duchor bo‘lmaganlar nega darmon istasin?
Ul o‘limni bilmaganlar nega ham jon istasin?

Sirri borliq javharin topgay faqat javharshunos,
Qay ko‘ngilda bo‘lsa kon, nevcun tag‘in kon istasin?

Jon bilan dunyoyu uqbo tarkini qilmas ekan,
Muddaiy u, ne zamon diydoru jonon istasin?

Xizr ila zulmatni bilmas ersa kim, hayvon erur,
U zavolli qayga borsin, obi hayvon istasin?

O‘z vujudin shahrini kim anglamas, bilmas esa,
Ul gadohimmat, biliksiz qayda sulton istasin?

Qay bo‘yunga chirmasharkan anbarin zulfi uning,
Boshi to‘p bo‘lsin, nechun u o‘zga chavgon istasin?

Zulfining kufrin agarchi ahli fazl, iymon bilar,
Ey Nasimiy, uz umid, kofir na iymon istasin?

Bahor bo‘ldi, kel, ey dilbar, nazar solgil bu gulzora,
Yuz ochgan g‘unchalar shodlik ulashdi bulbuli zora.

Chechaklar pardasin otdi, bezandi bog‘ ila bo‘ston,
Chaman ming rangda tovlandi – ko‘ngil, jon, ayla nazzora.

Ovungay zikr ila so‘fiy, mani ma‘n aylagay zohid,
Pisand qilmay boqar mendek g‘arib, mushtoqi diydora.

Nadir ishqu muhabbat, hech qachon bilmas tuban, nodon,
Tushunmas aqli qosirlar azaldan sirru asrora.

Gulu rayhonu mushk-anbar bilan to‘ldi chamanliklar,
Saharda noz-firoq aylar nasimlar mushki totora.

Yoribon g‘unchasin sunbul, giribon chok etar mendek,
Tilindi g‘ussadan bag‘rim, yurakni etma sen yora.

Sochildi har tomon gullar, og‘ochlar rang-barang bo‘ldi,
Ochildi lolayu nasrin, chaman keldi daraxtzora.

Ochildi nargisu ra‘no, tikibdir yosuman chodir,
So‘g‘ut-la arg‘uvon titrar, qamishlar mindi anhora.

Binafsha, gul tomoshosi, gʻanimat bilki, besh kundir,
Sotar maʼshuqqa gul husnin, xaridor boʻl bu bozora.

Masihoning damidek, boq, Nasimiyning yonar joni,
Visoling dardiga darmon etib kel joni bemora.

Dunyo turajak yer emas, ey jon, safar ayla!
Aldanma uning ishvasiga hech, hazar ayla!

Bir holga qarab o‘ylama, ayyom, kechar umring,
Ey ahli nazar, o‘z yuragingdan nazar ayla!

Mangulik emas davlati, ey xoja, jahonning
Hoy-huvsiga aldanma, kel, andin guzar ayla!

Gar oshiq esang, sidq ila shul dilbar uchun, kel,
Jon birla jahondin umid uz, tarki sar ayla!

Tushmish sochining zulmatiga ko‘nglim, ilohi,
Shul holi parishonga bu shamni sahar ayla!

Chun husnunga xatm o‘ldi bu kun davri malohat,
Ey jumla rasul xotami, shaqqul qamar ayla! ⁴

Ey Musoyi Imron, kezibon nurga yetishding,
Ko‘rsat o‘sha nurni, yana sharhi shajar ayla!

Dunyo uyining saltanati besh kun emish, bil,
Bunyodini yiq, sen uni zeru zabar ayla!

Ul pista dahanning xabarin oldi Nasimiy,
Gul yuzli shirinlarga shakardan xabar ayla!

4. Shaqqul qamar – oying ikkiga bo‘linishi; Muhammad payg‘ambar mo‘jizalaridan biri.

Bu qanday qaddu qomatdir, u o'xshar sarvi bologa,
Bu qanday husnu suvratdir, berur nur oy, Surayyoga?

Jamolingdan munavvar oy bilan xurshid, ayo dilbar,
Malaklar volayu hayron bu kun bu husni zeboga.

Qoshingdir qof ila qovsayn, aql yetmas, na sir bunda?
Vale bu sirni u bildi va qurbon bo'ldi u "yo"ga.

Dudog'ing la'li axmardir, tishing bir durri gavhardir,
U la'lni ko'mdi tuproqqa, u durni otdi daryoga.

Yuzingdek ko'p bezangandir gulu lola, na shavqdir bu,
Yanog'ing aksi tushganmi ochilgan guli humroga.

Jahon tuproqlari bul kun atir, anbarga burkanmish,
Sabo mushkin soching bo'yin taratmish bog'u sahroga.

Visoling istagan oshiq ajib savdoga tushmishdir,
Jahonu jonni tark aylab, tushar har kim bu savdoga.

Bugun, ey yaxshilar shohi, go'zallarga amirdirsan,
Xayoling lashkari bermish ko'ngil shahrini yag'moga.

Ko'zimdan garchi pinhondir nigorning suvrati, ammo
Uning ko'rki ko'ringaydir boqarkan barcha ma'voga.

Ne g'am, hijron aro Sayyid gar o'lsa ishtiyoqingdan,
Yuzingni ko'rsa, bas, kirgay bu kun firdavsi a'loga

Tushgach muanbar sunbuling xurshidi tobon ustiga,
Mushkin xoling tushmish tag'in gulbargi xandon ustiga.

Ko'ngilni vayron ayladim, mehring joyin jon ayladim,
Ishqing sharaf-shon ayladim, tushdi g'aming jon ustiga.

Oshiq uchun ishq dardi bir darmon o'zi, bil, ey tabib,
Har dam qo'shib dardimga dard, ortirma darmon ustiga.

Soching to'sib turgan yuzing kim ko'rsa gar, shunday degay:
"Go'yo qaro kufrini ul tarqatmish iymon ustiga."

Yoqutu rayhondir xating, la'li labing, ey jon quti,
Bir shu'lakim, tushmish Xizrdek obi hayvon ustiga.

Ishqingdan, ey oromijon, garchand Nasimiy xok bo'lur,
Sen-la sochilgay to abad shul ahdu paymon ustiga.

Chora yo‘qdir yorga yetsam, ey ko‘ngil, yor istama!
Dardga darmon yo‘qmi – qo‘l chek, bo‘lma hech xor, istama!

Bu jahon yorindan istarsan vafo, aqling qani?
Bo‘lmagan, bo‘lmaydigan har neni zinhor istama!

Munkir iqrор aylamas hech haqqa, ey sohibnazar.
Haqqa iqrор bo‘l o‘zing, munkirdan iqrор istama!

Zahmati ko‘pdir zamonning, zulmatindan qoch, ko‘zim,
Saqlagin oydinligin, zulmatdan anvor istama!

Ko‘zguni artmas esang, ey jamoldan bexabar,
Suvratin ko‘rmoq tamanno etma, diydor istama!

Yo‘q jahonda qadru miqdor, qadrini bilsang agar,
Hech inonma unga, undan qadru miqdor istama!

So‘rma, nomahram na bilsin oshiq ahlin sirrini,
Mahram o‘l, asrorga kir, lek mendan asror istama!

Zahmu zahmat chekmaguncha har tikandan bul zamon,
Bo‘zlagan bulbul misoli vasli gulzor istama!

Quzg‘un ahli yer o‘laksa, murdor istar bari, sen
Bo‘lgil Olloh burguti, umringda murdor istama!

Tushgach muanbar sunbuling xurshidi tobon ustiga,
Mushkin xoling tushmish tag'in gulbargi xandon ustiga.

Ko'ngilni vayron ayladim, mehring joyin jon ayladim,
Ishqing sharaf-shon ayladim, tushdi g'aming jon ustiga.

Oshiq uchun ishq dardi bir darmon o'zi, bil, ey tabib,
Har dam qo'shib dardimga dard, orttirma darmon ustiga.

Soching to'sib turgan yuzing kim ko'rsa gar, shunday degay:
"Go'yo qaro kufrini ul tarqatmish iymon ustiga."

Yoqutu rayhondir xating, la'li labing, ey jon quti,
Bir shu'lakim, tushmish Xizrdek obi hayvon ustiga.

Ishqingdan, ey oromijon, garchand Nasimiy xok bo'lur,
Sen-la sochilgay to abad shul ahdu paymon ustiga.

Chora yo‘qdir yorga yetsam, ey ko‘ngil, yor istama!
Dardga darmon yo‘qmi – qo‘l chek, bo‘lma hech xor, istama!

Bu jahon yorindan istarsan vafo, aqling qani?
Bo‘lmagan, bo‘lmaydigan har neni zinhor istama!

Munkir iqror aylamas hech haqqa, ey sohibnazar.
Haqqa iqror bo‘l o‘zing, munkirdan iqror istama!

Zahmati ko‘pdir zamonning, zulmatindan qoch, ko‘zim,
Saqlagin oydinligin, zulmatdan anvor istama!

Ko‘zguni artmas esang, ey jamoldan bexabar,
Suvratin ko‘rmoq tamanno etma, diydor istama!

Yo‘q jahonda qadru miqdor, qadrini bilsang agar,
Hech inonma unga, undan qadru miqdor istama!

So‘rma, nomahram na bilsin oshiq ahlin sirrini,
Mahram o‘l, asrorga kir, lek mendan asror istama!

Zahmu zahmat chekmaguncha har tikandan bul zamon,
Bo‘zlagan bulbul misoli vasli gulzor istama!

Quzg‘un ahli yer o‘laksa, murdor istar bari, sen
Bo‘lgil Olloh burguti, umringda murdor istama!

Borlig‘u dunyo baqosiz, o‘tgayu ketgay, tushun,
Shu baqosizdan baqo mumkin emas, bor, istama!

Garchi haqdan birga kelmish nur bilan “anastu nor”
Ey Nasimiy, sen yetishding nuriga, nor istama!⁵

Bir shanba edi, uchradim ul sarvi ravonga,
Shaydo qilibon, yoydi sirim jumla jahonga.

Yakshanba kuni qoshida majnun bo‘la qoldim,
Ko‘rdim yuzini, o‘xshar edi mohi tobonga.

Dushanba kuni rozi dilimni dedim oxir,
Ul ko‘zlari nargis, yuzi gul, qoshi kamonga.

Seshanba kuni ovchi bo‘lib cho‘lga chiqarkan,
Ovlandim o‘zim, bandi bo‘lib pista dahonga.

Chorshanbada yor sayr eta keldi chaman ichra,
Bulbul uni ko‘rgach, jo‘shibon tushdi fig‘onga.

Payshanba kuni yorga dedim, pandim eshitgil,
Fosh etma hecham rozi dilim yaxshi-yomonga.

Ul jum‘a kuni ko‘rdi jamolini Nasimiy,
Vasliga qonib, sundi qadah sho‘xi zamonga.

5. “Anastu nor” – o‘tni topdim; nor – o‘t, tomug‘.

Sen o‘zingga yor esang, qo‘y, ey ko‘ngil, yor istama!
Yoru dildor bo‘l o‘zingga, yoru dildor istama!

Bevafodir ushbu olam, kimdan istarsan vafo?
Bevafo olamda hech yori vafodor istama!

Bul tikanlik bir jahon bog‘i, topilmas unda gul,
Ey ko‘ngil, behuda gulsiz yerda gulzor istama!

Ma‘rifat sof oltinu fazlu hunardir quymasi,
Soxta, sof oltinni ajrat, kirli dinor istama!

Haqqa munkirdir farix, u tongan olim, shaytanat,
Undayin jinxilqatu iblisdan iqror istama!

To‘g‘riso‘zlik, ey ko‘ngil, haqqu haqiqat nutqidir,
Har tili egrida yo‘qdir to‘g‘ri guftor, istama!

Debdilar dunyo xarom, itlar uning shaydosidir,
Bo‘lma it, nafsingni deb sen bunda murdor istama!

Sharbati og‘ulidir foniy jahonning, sen uning
Sharbatindan zidzahar, taryakni zinhor istama!

Bu jahonning ishqiq og‘ir yuk emish aytsam sanga,
Etma yuk nafsingni unga, qishda ham qor istama!

Bir amin mahram topilmas, ey Nasimiy, ushbu kun
Haqqa fosh etma rumuzni, kashfi asror istama!

Menga sensiz jahonu jon kerakmas,
Visoling bor ekan, hijron kerakmas.

Labi la'ling zilol obindan ayruq
Sharobi chashmayi hayvon kerakmas.

G'amingdir bu ko'ngil taxtinda sulton,
Bir iqlimga iki sulton kerakmas.

Sening darding davo mushtoqlaringa,
Biror bemoringa darmon kerakmas.

Gulistonning guli sensiz tikandir,
Manga sensiz gulu rayhon kerakmas.

Erur rizvon har oshiqqa jamoling,
Seningsiz hech kima rizvon kerakmas.

Iki olamda diydoringdan o'zga
Manga, ey suvrati rahmon, kerakmas.

Visoling sharbatin ichgan muhibga
Firoqing og'usi chandon kerakmas.

Biroq sabr aylamoq sensiz, nigoro,
Agar mushkul, agar oson, kerakmas.

Azal qilgan edim ishqing-la paymon,
Butun paymon, siniq paymon kerakmas.

Umid uzmas visolingdan Nasimiy,
Ko'zimdan bo'lma hech pinhon, kerakmas.

Sevganim sensan, bu ko‘nglim boshqa bir yor istamas,
Bu dilim dildori sensan, o‘zga dildor istamas.

Jannatul ma’volar aksi gul yuzing gulzoridir,
Kimki shul gulzorni topsa, boshqa gulzor istamas.

Barchaning haqdan nasibi to abad xirmon emish,
Sendan, ey dilbar, iki olamda diydor istamas.

Bu ko‘ngil maqsudi sensan, hojatim haqdan budir,
Hojatingdan ayri ko‘nglim hech ne zinhor istamas.

Kelki, ey jonu jahonning hosili, sensiz qolib,
“Kunfakan”ning hosilindan bo‘ldi bezor, istamas.

Hojating mendan nadir deb so‘rma, ey dilbar, axir
Ma’shuqindan boshqa hech ne oshiqi zor istamas.

Kimniki zulfing xayoli bog‘lasa bu dayr aro,
Rohib o‘lg‘aykim, u bunda o‘zga zunnor istamas.

Istaram, olamda yorning sirrini fosh aylasam,
Istamas ammo raqib, aldoqchi ag‘yor istamas.

Pardasiz ko‘rsam jamoling doimo, derman, biroq
Ko‘rmagay munkir ko‘zi, ul kashfi asror istamas.

Istabon haqdan Nasimiy vaslini, topdi murod,
Moliki diydor bo‘libdir, ganji dinor istamas.

Anbarin zulfing, nigoro, bog‘lamish devonani,
Sham’i vahdatdir jamoling, yondirar parvonani.

Ey, yuzing qadr-u, jamoling ikki olam rahmati,
Men bugun masjidga bormam, istamam mayxonani.

Obi Kavsardir dudog‘ing, jonfizo Ruhulquds,⁶
Soqiyo, sun oshig‘ingga orifiy paymonani.

Ikkiyuzli bo‘lsa zohid, o‘tda yondirmoq kerak,
So‘zlarin tinglab, tanib ol shayx ila mavlonani.

Ey Nasimiy, sotma johillarga hech durri Adan,
Johilu nodon na bilsin dur so‘zu durdonani.

6. Ruhulquds - hazrati Iso va hazrati Jabroilning laqablaridan biri

Ayriliq dardi, nigorim, borlig'im qon ayladi,
Bu muxolif, kaj zamon vaslingni hijron ayladi.

Bu g'arib jonimni vaslingdan falak etgach judo,
Kel, o'zing ko'r, oshig'ingni xoru bejon ayladi.

O'rtadi bag'rimni qayg'ung, qonli yosh to'kdi ko'zim,
Ey sanam, shavqing meni sharmanda, giryon ayladi.

Endi Oллоhdan so'rarman dardlarim darmonini,
Har davosiz dardga zotan Tangri darmon ayladi.

Sirri ishqing ganj emish, turgan yeri vayronadir,
Yiqdi ishqing bu ko'ngil ganjini, vayron ayladi.

Sendan ayri tushganim aslinda bir taqdir emish,
Haqdir, ey jon, harna kim taqdiri Yazdon ayladi.

Sochining zanjiriga jonin Nasimiy bog'lamish,
Yor uning ma'vosini zanjiru zindon ayladi.

Jamoling ravzayi rizvon emasmi?
Dudog‘ing chashmayi hayvon emasmi?

“Sanoxum rabbixum” mayi labingdan
Bayonu oyati «Qur‘on» emasmi?

Yuzu zulfing oqu qora bo‘libdir,
Biri kufru biri iymon emasmi?

Ko‘zing mastonadir, maylar sunar u,
Jahon shundan butun maston emasmi?

Shaho, ishqing yo‘linda barcha qurbon,
Buyursang, harki ish oson emasmi?

Bu yurgan ellar, ey sultoni olam,
O‘zingga to abad hayron emasmi?

Nasimiy kashfi asroringni bildi,
Uni fahm etmagan nodon emasmi?

Assalom, xush kelding, ey dildor, xush koʻrdik seni!
Yaxshimi holing, yana ming bor xush koʻrdik seni!

Toʻgʻrisi, mushtoq edik jonon sening diydoringa,
Ey koʻzi nargis, yuzi gulnor, xush koʻrdik seni!

Kelmasin u ofitob, hech ketmasin shul mohitob,
Ayni chogʻ, ey kavkabi sayyor, xush koʻrdik seni!

Shum raqiblar taʻna aylar furqatingda holima,
Mayli, sen ham kelgil, ey agʻyor, xush koʻrdik seni!

Boʻldi dardmand bu Nasimiy vasling istab, kelgil ey,
Dardima darmon oʻzing tayyor, xush koʻrdik seni!

Xayolim sendadir doim, kel ey jannat qizi, huri!
Ko'tar parda jamolingdan, o'zingdirsan ko'zim nuri!

Bugun yavmul hisob o'lmish yuzing davrinda, ey mohro',
Magar qo'pmish qiyomatlar, ko'rinmas holi manzuri.

Munojot aylaram tun-kun sening davlatli ko'yingda,
Yuzing nuri tajallidir, na hojatdir manga Turi.

Sochingni sidq ila bo'yninga bog'la, hech g'amim qolmas,
Ayon me'roji zulfingda osig'liq dori, Mansuri.

Firoqu mehnatu hajring yiqibdir bu ko'ngil shahrin,
Visolingsiz hamon vayron, ko'rinmas bayti ma'muri.⁷

Shaho, la'ling sharobindan Nasimiy totmoq istaydir,
O'zingga volayu hayron, kerakmas obi anguri.

7. Bayti ma'mur - Ka'ba.

Yorni sotding-ku bahosiz pulga, bilmay borini,
Hech kim ersa gar kishi, u hechga sotgay yorini.

Durni har nodon qo'lindan mushtariy arzon olur,
Bilmagan javharni bilmas dur, guhar miqdorini.

Kimki yordan gar baqosiz jonini ko'rsa aziz,
Yor yo'qotgan nodon uldir, topmagay dildorini.

Oshiq inson sirrini anglar faqat oshiq kishi,
Bilmas oshiq bo'lmagan oshiq ham ishq asrorini.

Kimki qurbon bo'lmasa yo'linda shul ma'shuqaning,
Chin emas da'vosi, puch so'z, men netay guftorini.

Kimniki fe'li riyodir yo so'zi yolg'on esa,
So'zlarin hech rost dema, iqrор dema iqrорini.

Naylasin, yorning jafosin cheksa gar oshiq mudom,
Yor hamisha ortiq aylar jabr ila ozorini.

Ey "analhaq"ni degan Mansur, shu on sen dorga chiq,
Oxirat dorin⁸ unutmay, tanla bu kun dorini!

Kimki yuz ming jon bilan tutmas ekan yor zulfini,
Anglamay tuproqqa otmish nofayi totorini.

Ey Nasimiy, injularni dur bilan sarrofga sot,
Sotma nodonlarga javhar, gavhari shahvorini.

8. Oxirat dori - oxirat uyi.

Kishikim xojasi birlan g‘animat tutsa xilvatni,
Qilur xodim eshikinda saodatmand davlatni.

Qutul hoyu havaslardan, o‘zingni bog‘lagil haqqa,
Tilar ersang qiyomatda ulug‘ hazratdan izzatni.

Bu yil bunday qilurman deb, u yil unday qilurman deb,
Xayol surmoqni tark ayla, g‘animat bil bu fursatni.

Tama’ odam vujudinda bag‘oyat chirkin illatdir,
Qanoatdir davosi, bil, u daf aylar bu illatni.

Agar manmanliging bo‘lsa, u bo‘rkni sen boshingdan ot,
Olibdir boshga manmanlik sabab shayton u la’natni.

G‘amingdan sholga burkanmish, ko‘r oshiq holini sen ham,
Faqat diydor degan oshiq netardi huru jannatni.

Yomon, yaxshi bilan yaxshi murosa qil, bo‘lur yaxshi,
Yetar maqsadga har inson agar ko‘rsatsa himmatni.

Shu minbardan tushib tezroq, so‘zingni cho‘zma, mavlono,
Gar aqling bo‘lsa, may ichgil, qo‘y endi eski hujjatni.

Nasimiy qayg‘usiz oshiq, senam ayb etma, ey so‘fi,
Nechun o‘zgartiray dersan azal kunlik u qismatni?..

Assalom, insoni komil, ey bu jon jononasi!
Bir sadaf jismi jahonning, senmisan durdonasi?

Yuzdagi “sab’ulmasan”ni⁹ kim o‘qibdir, ko‘r uni,
Tushdi qay devonga oshiq ahlining devonasi.

Tangri bergan sharbatindan ichdi to bu hastadil,
Mast, parishon bo‘ldi obdan, qaynadi xumxonasi.

Bizga ham ma‘lum bo‘libdir ma‘niyi ummul-kitob,¹⁰
Orifingman, ichga sig‘mas zohiding afsonasi.

Shu Xizir bechora ichmish obi hayvondan, ko‘ring,
Har zamon u yo‘ldadir, yo‘qdir qolarga xonasi.

Eng go‘zal bir kundir u, nevchun “anahaq” demasin,
Bas, nedan dorga osilmish Mansuri farzonasi?

Kofirin butxonasi, mo‘minda bor baytul-harom,
Men uchun yor eshikidir Ka‘bayu butxonasi.

Sham‘i vahdatdir jamoling, suhbati ko‘ngil ochar,
Charx urib, xush-xush yonar, ko‘r, Sayyiding parvonasi.

9. “Sabul’masan” – «Qur’on»dagi “Fotiha” surasi.

10. Ummul-kitob – kitobning onasi, «Qur’on»dagi “Fotiha” surasi. Nasimiy insondagi yetti xatni (ikki qosh, to‘rt kiprik, bir zulf) ko‘zda tutmoqda.

Kecha ko‘rklik bir malak-la ayshimiz ma‘mur edi,
Lekin ul xunxora ko‘zlar uyquda maxmur edi.

Ko‘zlarin suzmish va uzmish jonini oshiqlarin,
Zulfining dorinda yuz ming Shibliyu Mansur edi.

So‘zlarindan zohir o‘ldi bir Masihiy mo‘jizot,
Bir ishorat bermadi lek, balki u mag‘rur edi.

Husni lavhinda yozilmish yaxshilar shohi deya,
“Summa ansha’ nahu xalqan oxarin”¹¹ mashhur edi.

Zulfi “subhon allazi asro biabdi”¹² oyati
Yuz, yanog‘iga bitilmish xatt bilan mastur edi

Bo‘yi tubo, yuzi jannat, qoshlari rizvon oyi,
Ko‘zlari “van-najm”u oning ko‘ksi bir “vat-Tur”¹³ edi.

Suhbat etmishdi Nasimiy tun kecha ul yor bilan,
Ko‘ngli shodu vaqti xurram, majlisi purnur edi.

11. “Summa ansha’ nahu xalqan oxarin” – “so‘ngra esa uni boshqa bir xalq qilib yaratdik” («Qur‘on»da ta’kidlanishicha, ba’zi qishloqlar va shaharlarning aholisi zulmkor bo‘lganlari uchun ularni mahv etib, o‘rnida boshqa xalq yaratilgan).

12. “Subhan allazi asro biabdi” – “o‘z bandasini kezdirgan zot muqaddasdir” (Nasimiy inson sochidagi “ch” harfi abjadga ko‘ra 17 raqamini anglatishini ko‘zda tutib, sochni «Qur‘on»dagi 17 suraning boshlang‘ichiga o‘xshatgan, o‘sha oyatda 17 harf bor).

13. “Van-najm” – “yulduzga ont bo‘lsin” («Qur‘on»dagi bir sura shu ifoda bilan boshlanadi); “vat-Tur” – “Tur tog‘iga ont bo‘lsin”.

Jamoling fitnasi tutdi jahonni,
Chiqardi pardadan sirri nihonni.

Netar oshiq jahonu jonni sensiz,
Jahonni topdi sendan hamda jonni.

Labing bir chashmayi hayvondir, ey gul,
Ki, har hayvontabiat bilmas oni.

Bilur ichgan labing la'lin sharobin,
Icholmas barcha obi zindagonni.

Eshitdim, tashnamish qonimga la'ling,
G'aribing, oh, netar bu baxtu shonni!

Na sho'x, uyqusidan uyg'otdi, hayhot,
Ko'ringki fitnayi oxirzamoni!

Agarchi benishonsan, tur sukutda,
Nishonsiz ko'rmamishlar benishonni.

Nasimiyning makoni bemakonlik,
Makonsiz ishq elin haqdir makoni.

Husnunga hayron erur huru malak,
Oshig‘u sargashtadir sen deb falak.

Men qulingga, ey shaho, rahm et, dedim,
Yetmadi ammo senga hech bir tilak.

Hasratingdan g‘am yesam men, kimga g‘am,
Zotan oshiqning ishidir g‘am yemak.

Shul shirin tildan ravomi, ey shaho,
Mendayin muxlisga achchiq so‘ylamak.

Boq, cho‘kib ketdim ko‘zim ummoniga,
Bir baliqday o‘tgay umrim jonsarak.

Ey Nasimiy, oqibat yelga uchar
Bevafo birla yegan nonu namak.

Kel, bu damlar yaxshi o'tsin, o'tgan ul dam dam emas!
Kim bu dam qadrini bilmas ersa, u odam emas!

Bo'lma g'ofil, och ko'zingni, har daming oltin erur,
Charchasang oltin yig'ay deb, olganing dam dam emas.

Odam ersang, dam bu damdir, bil, yashat har lahzani!
Yoshligin kim o'tga otsa, baxt unga hamdam emas.

Yor bilan hamdam bo'lib yor, hech dam urmas o'zgaga,
Tolibi yor bo'lmaganlar dunyaga mahram emas.

Hech suyanma bu jahonga, davlatu mol-mulkka sen,
Bunda boqiy narsa yo'qdir, hech nima mahkam emas.

Dam o'tarmi, ey Nasimiy, yondirar erkan firoq,
Nolishing chiqmas falakka, ko'z yoshing Zamzam emas.

Furqating dardindan, ey jon, bu yurak qon bo'ldi, kel!
Ko'zlarim yoshi jahonni tutdi, to'fon bo'ldi, kel!

Vasl aro jonim nasibi bor ekan haqdan, yana
Davlati vaslingdan ayru tushdi, hijron bo'ldi, kel!

Ixtiyorim ketdi qo'ldan, zulfini yoydi zamon,
Shul sababdan bu ko'ngil holi parishon bo'ldi, kel!

Garchi mendan suvratan g'oyibsan, ey huriy jamol,
Dildasan, ko'zdan xayoling naqshi pinhon bo'ldi, kel!

Furqating bir dard erur jonimdakim, har kim agar
Kelsa duch bu dardga, shaksiz, aqli hayron bo'ldi, kel!

Sendan ayru tushganim kun og'u ichirmishdir menga,
Qayda vasling taryaki, ayt, vaqti ehson bo'ldi, kel!

Xizr agar zulmatda izlar chashmayi hayvonini,
Chanqagan mushtoqqa la'ling obi hayvon bo'ldi, kel!

Garchi xandondir sevinchdan og'zini ochgan chechak,
Unga bulbul boqtiyu dardli, giryon bo'ldi, kel!

Ayriliq jabrin Nasimiy chekdi, ko'ndi holiga,
Unga yorsiz bu jahon zanjiru zindon bo'ldi, kel!

Ey nigoro, garchi ko‘zdan suvrating pinhon emas,
Ayriliq, ammo visol-la teng emas, hamson emas.

Ey ko‘ngil, nodonga aslo sirlaring fosh aylama,
Ahli irfondir bu sirning mahrami, nodon emas.

Quv jaholatni muhitdan, zohido, Ollohni bil,
Jahlu johil bir marazkim, qobili darmon emas.

Nafsini o‘ldirmagan Suhrobu Bejon ersa-da,
Pahlavon bo‘lmas, chunonchi Rustami doston emas.

Ey ko‘ngil, dorussalom – jannatni olam zavqiga
Sotmakim, bu besubutning davri jovidon emas.

Xizr ila Iso, nigoro, topdi vaslingdan hayot,
La‘lini kim ham axir der, chashmayi hayvon emas.

Kimgaki gar ta’sir etmas suvratu ishqing sening,
Kezgan ul jismindagi ma’nida jindir, jon emas.

Garchi osondir der, ey jon, ishqini har bexabar,
Kimki bu savdoga tushsa, bilgay u, oson emas.

Bo‘ldi ko‘nglim orzumand yorning visoliga valek
Aytgani oshmas amalga, bu hali farmon emas.

Senki sulton bo‘lmoq istarsan, faqir bo‘l avvalo,
Chunki sulton bo‘lmasa darvish agar, sulton emas.

Har jafoying gar vafongdan yaxshiroq, dilbar, menga,
Bo'lsa ham shunday, vafo qil, chun jafo chandon emas.

Menga har dam boqma der gulchehraga ul shum raqib,
Bor axir oshiqda ham ko'z, unchalar lodon emas.

Borma shaytoni rajimning qavmiga, Rahmonga bor,
Borgan ul shaytonga jindir, tobeyi Rahmon emas.

Ishq ila ruh yo'qdir ul bema'rifat hayvonda ki,
Suvratin naqshiga doim volayu hayron emas.

Ey Nasimiy, eng yaqin iymon emish, iymon yaqin,
Har shahodatkim yaqindan tashqari, iymon emas.

Furqatingda, dilrabo, ko‘nglim parishon bo‘ldi, kel!
Ozdi-to‘zdi qil vujudim, dardi hijron bo‘ldi, kel!

Ketdingu sen, men bo‘lib qoldim g‘aribu dardimand,
Dardima ko‘rklik jamoling dori-darmon bo‘ldi, kel!

Ko‘zlarimda bitdi nam ham, yig‘lagayman men biroq,
Bu firoq mavsumi ko‘z yosh bahru ummon bo‘ldi, kel!

Qo‘ygan erdim bosh yo‘linda xoru zoru hastadil,
Ey tabibim, endi jismimdan judo jon bo‘ldi, kel

Ayriliqlardan Nasimiy damba-dam qilgay fig‘on,
O‘ldimu hijron g‘amindan jon, jigar qon bo‘ldi, kel!

Oy yuzing mendan nihon etmoq tilarsan, etmagil!
Ko‘zlarim yoshin ravon etmoq tilarsan, etmagil!

Bargi nasrin uzra mushkin sochlaringni tarqatib,
Oshig‘ing bexonumon etmoq tilarsan, etmagil!

Qoshlaring yoyinda kiprik o‘qlaringni yoshurib,
Ey ko‘zi mastona, qon etmoq tilarsan, etmagil!

Jonni vaslingning sharobindan ayirding, ey ko‘zim,
Ko‘zlarim gavharfishon etmoq tilarsan, etmagil!

Tashladim ishqingda men borliq makonning borini,
Jon nedirki, qasdi jon etmoq tilarsan, etmagil!

Yuz ocharsan gohi nomahramga chachvoning olib,
Gizli asrorni ayon etmoq tilarsan, etmagil!

To‘g‘riman ishqingda o‘qdek, kiprigin tonuq erur,
Qomatim nevchun kamon etmoq tilarsan, etmagil!

Zavqi ishqing maskanidur bu ko‘ngil vayronasi,
Sen yana oni makon etmoq tilarsan, etmagil!

Ha, aniq bildi Nasimiy og‘zining bor erkanin,
Ul aniqni sen gumon etmoq tilarsan, etmagil!

Dilrabo, men sendan ayru umru jonni naylayin?
Toju taxtu mulku molu xonumonni naylayin?

Istagim vasling, jamoling dardlarim darmonidir,
Senga bemor bo'ldim, o'zga bir davoni naylayin?

Ey musulmonlar, bilingkim yor ila xushdir jahon,
Menki yordan ayru tushdim, bu jahonni naylayin?

Ko'p duolar aylasam ham xoliqim dargohiga,
Bo'lmasa hosil murodim, men duoni naylayin?

Dilbar aytur, Ey Nasimiy, sabr etu qilma fig'on,
Men bu kun sabr aylasam, tongla fig'onni naylayin?

Habibim, izzatim, jonim, jahonim!
Rafiqim, munisim, oromijonim!

Sanobar qadli dildorim, tabibim,
Yetur diydoriga ruhi ravonim!

Firoqing dardi ko‘p, bitmas deyolmam,
Desam, bundan qolur hayron zamonim.

Mudom yondik firoqing otashinda,
Bu o‘tdan bizni qutqar, mehribonim!

Xumoring tutdiyu kuydirdi jonni,
Ketur sharbat visolingdan, nihonim!

Nasimiy yondi ko‘p g‘am gulxaninda,
Qayon bosh ursin endi notavonim?!

To yuzing ko'rgach, nigoro, g'amdan ozod bo'lmisham,
Qullug'ingda, podishohim, husnunga shod bo'lmisham.

Jonni diydoringga qurbon etgali keldim bugun,
Ey dudog'i, joni Shirin, ko'r, na Farhod bo'lmisham.

To jamoling mushafinda o'qubon "sab'ulmasan",¹⁴
Men-da bir hofiz bo'lib, tafsirda ustod bo'lmisham.

Bemakon yo'qlik aro bor bo'lding, ey sen ham, habib,
Lomakonning ustida, ko'rkim, na bunyod bo'lmisham.

Qomatingdan to yiroq etdi meni davri falak,
Hasratingdan bir g'ulomi sarvi ozod bo'lmisham.

Toshdi Nil daryosi, bosdi Misr elin tuproqlarin,
Men Halab, Bag'dodga bordim, boq, na dilshod bo'lmisham.

Aylanib kezdin Iroqni, bir musulmon topmadim,
Oshig'i Misru yana mushtoqi Bag'dod bo'lmisham.

Chun seni ko'rgach Nasimiy shavqidan shunday dedi:
"Ishq ila men oshinoman, aql ila yot bo'lmisham".

14. "Sabul'masan" – «Qur'on»dagi "Fotiha" surasi.

Manam ul tilsimi pinhon, bu jahonga yona keldim,
Azaliy sir o'sha menman, abadiy nishona keldim.

Ha, bu tilsimni men ochdim, zulumatga nurim sochdim,
O'tibon turli maqomdanki, bu jismu jona keldim.

O'qigach ismi a'zamni¹⁵ vujudga keldi bu olam,
Qo'ying otimni siz Odam, ki bu kun jahona keldim.

Ko'raturgan u ko'zimdir, kalom aytgan u o'zimdir,
Butun olamni ko'rib men, yana ositona keldim.

Nasimiy kim o'zi, dersan, bayon aylar u bu rozni,
Tuzubon bu so'zu sozni, zabona to'lg'ona keldim.

15. Ismi a'zam - Ollohning "Asmoyi husna"dagi go'zal ismlaridan biri. Bu ismlarning 300 tasi "Tavrot"da, 300 tasi "Zabur"da, 300 tasi "Injil"da, 99 tasi "«Qur'on»"da bildirilgan (Elyor Safarli izohi, 127-b.)

U pari lablarini chashmayi hayvon demisham,
Yuzining chashmasini men ne uchun jon demisham?

Hijil o'ldim bu sababdanki, nigorim yuzini
Bu Eram gulshaniyu ravzayi rizvon demisham.

Sen o'zing surati Olloh, yana masjidi majid,
Sujud etmas senga kim, dev ila shayton demisham.

O'zi taqvim go'zali ham yuzi qibla biz uchun,
Bu so'zim tinglamaganni xaru hayvon demisham.

Surating inkor etar kim, kofiru mal'un udir,
YA'ni haq aytgan u so'zni yana chandon demisham.

Ne sabab men guli xandon demadim g'uncha uchun,
Ki yanog'ing guli xandoniga xandon demisham.

Etibon rashk sadaf ichra eridi dur, ne ajab,
Ki labing javharini la'li Badaxshon demisham.

Bu zamon har tikaning sen-da guliston demagin,
Men o'sha orazi gulgunga guliston demisham.

Sochini mushki totorga qiyos etgan adashur,
Bahosi har tolasin mulki Sulaymon demisham.

Bu Nasimiyga madad, fazlu karam qilgan o'zing,
Meni ayb aylamakim, madh eta sulton demisham.

Soqiyo, kel, ro‘za ham bo‘lmish tamom,
To‘ldirib sun mayni endi, vassalom.

Oshig‘ingga bayram oyidir yuzing,
Ey soching mahshar, ruxing baytulharam.

Tavbadan kech, so‘fi, sen rindona kel,
Boda ham sof bo‘ldi, keldi davri jom.

Donayi xoling jahonni oldi-ku,
Ne kerak sochdan tuzog‘u buncha dom?

Orifing ko‘yi tag‘in mayxonadir,
Ofarin, joyi tag‘in oliymaqom!

Sen Nasimiyga quloq tutgin bu kun,
So‘ylagan har bir so‘zi xayrulkalom.

Tokim yuzingni ko‘rmisham, husnunga hayron bo‘lmisham,
Tushdim soching savdosiga, lolu parishon bo‘lmisham.

Kel, ko‘r meni botindakim, na gizli bir ganjinaman,
Bul suvratim zohirda ko‘r, olamda vayron bo‘lmisham.

La’ling Iso mo‘jizasin dunyoda bot takrorladi,
Boq, men visolindan uning boshdan-oyoq jon bo‘lmisham.

Haqning kalomi mendadir, haqdan yiroq deb o‘ylama,
Bilki, ko‘ngildir arshi haq, bas arshi rahmon bo‘lmisham.

“Anastu nor”ning¹⁶ sirriga Muso kabi yetsam degan
Kelsin, meni ko‘rsinki, men olamda doston bo‘lmisham.

16. “Anastu noran” – “o‘tni ko‘rdim” (Muso payg‘ambarning Tur tog‘ida yog‘duni ko‘rganiga ishora).

Ganji nihoning sirriman, ham ganj-u, ham ganj koniman,
Javhar o‘zim, javharchi ham, javharga men jon bo‘lmisham.

Esgan nasimingman bu kun, shul o‘z vujudim shahrini
Fath aylagan Olloh deya, xoqonu sulton bo‘lmisham.

Otim Nasimiydir, bu chog‘ bo‘ldim kalomning notig‘i,
Ham ko‘zguyu ham nuri haq, ham fazli Yazdon bo‘lmisham.

Menga sig'ar ikki jahon, men bu jahona sig'magum,
Gavhari bemakon o'zim, barcha makona sig'magum.

Yer ila ko'k, bu kofu nun menda yig'ildi jumla chun
Sen-da, raqib, ayla sukun, sharhi bayona sig'magum.

Bori makon alomatim, zoti erur bosh oyatim,
Bil meni bu nishon ila, men bu nishona sig'magum.

Kimsa xayol, gumon ila haqni tanib, bilolmadi;
Haqni bilolgan biladir, o'yu gumona sig'magum.

Suvrat ichinda ma'ni bor, ko'z-la boqib, ma'nini ko'r,
Jism ila jon men-ku, valek jism ila jona sig'magum.

Ham sadafu inju o'zim, hashru sirot yo'lchisiman,
Buncha libos, narsa bilan men bu do'kona sig'magum.

Ganji nihon ham o'sha men, ayni ayon ham o'sha men,
Gavhari kon ham o'sha men, dengizu kona sig'magum.

Gar muhiti a'zam o'zim, o'tim Odam, ya'ni adam,¹⁷
Borlig'u shu dorulomon, dorulomona sig'magum.

Jon ila ham jahon o'zim, dahr ila ham zamon o'zim,
Ko'r, na ajib latifa, men dahru zamona sig'magum.

17. Adam – yo'qlik; shoir bu o'rinda “adim adamdir, adamam” deya fikrni nozik san'at bilan ifodalagan, afsuski, tarjimada buni chiqara olmadik (tarj.).

Yulduz ila falak o‘zim, vahy ila ham malak o‘zim,
Endi tiling tiy, e raqib, men bu lisona sig‘magum.

Zarra o‘zim, quyosh o‘zim, to‘rt, beshu olti men o‘zim,¹⁸
Suvratini ko‘r, ayon et, men u ayona sig‘magum.

Zot ila men, sifot ila, qadr ila men barot ila,¹⁹
Gul shakaru nabot ila pista dahona sig‘magum.

Turdagi nur, shajar o‘zim, arshiy o‘sha hajar o‘zim²⁰
Boq o‘sha nur zaboniga, men u zabona sig‘magum.

Oyu quyosh va bol o‘zim, hol o‘zimu xayol o‘zim,
Ruhi ravon berguvchi men, ruhi ravona sig‘magum.

Garchi bu kun Nasimiyu hoshimiyu qurayshi men,
Bundan ulug‘dir oyatim, oyatu-shona sig‘magum.

18. To‘rt – to‘rt unsur: tuproq, suv, havo, o‘t; besh – besh tuyg‘u; olti – olti taraf.

19. Barot – sha‘bon oyining 15-kechasi, gunohdan poklanish vaqti; qadr – ramazon oyining 27-kechasi, “Qur‘on” ko‘kdan indirilgan kecha.

20. Turi Sino tog‘ida hazrat Musoga ko‘ringan nur; hazrati Maryam tayangan daraxt; ko‘kdan tushgan afsonaviy tosh.

Bu jonni tark etib, kechdim jahondan,
Jahon bo‘ldim, jahon bo‘ldim bu jondan.

Agar mahbubga yetmoq istagaysan,
Kelib, kechmoq kerakdir “kunfakan” dan.²¹

Osondir ziyonu naf’i jahonning,
Uning har foydasin qutqar ziyondan.

Agar jin bo‘lmasang, odam taraf bo‘l,
Nedan asling – Odamdan, so‘yla undan.

Gumondan topmadi hech kimsa haqni,
Yaqin avlo; yaqin kelmas gumondan.

Bu dunyoning guli o‘smas tikansiz,
Gulin deb kechma hech sarvi ravondan.

Dudog‘i jondir ul shirin dahanning,
Vale g‘ofilsan ul shirin dahandan.

Ayon bo‘ldi yuzi, yo rab, qo‘riqla
Jamolin fitnayi oxirzamondan.

Barindan kechdimu haq deb valekin
Kecholmam ul sochi anbarfishondan.

Nasimiyning murodi sen o‘zingsan,
Shu bois burdi yuz borliq makondan.

21. “Bo‘l” buyrug‘i bilan yaralgan olam.

Jon hamisha ul quyosh ruxsora burmishdir yuzin,
Olti yoqdan shul buti ayyora burmishdir yuzin.

Ka'badan qaytardi yuzin kimki ko'rmish yuzini,
Boq, na ko'rkam qiblayi diydora burmishdir yuzin.

To vujud erkan, to'kar qonimni chashmi masti-la,
Kecha-kunduz nargisi xunxora burmishdir yuzin.

Oshiq insonning yuzi har dam nigor sori qarar,
Ko'rki, obid har qachon devora burmishdir yuzin.

Inja zulfin bandiga ko'nghim ilinmishdir vale
Gohi-goh shul durrayi tarrora burmishdir yuzin.

Jon qushin parvozga yo'llab, topdi iymon har kishi,
Jonu dildan ul pari ruxsora burmishdir yuzin.

Ey Nasimiy, koinotning holiga sen boqma hech,
Bilki, jonon doimo dildora burmishdir yuzin.

Dami Iso kelar dudog'indan,
Oy misol nur oqar yanog'indan.

Zulfidir qoplagan kechalarni,
Ul quyosh nur olar chirog'indan.

Yondirar dog'i hasrati birlan,
Kimki yonmas bu sevgi dog'indan.

Qomati bir daraxtmiki, yonsa
Har ko'ngilning chirog'i yog'indan.

Tutsa yorim ichay bir ayoq²² may,
Bor umidim uning ayog'indan.

Haqparast chapni tashladi o'ng deb,
So'lni ko'p rasvo dedi sog'indan.²³

Turda Muso yuzing ko'rayin der,
"Lantaran" yangramish u tog'indan.²⁴

Jon na qushdirki, qutqara bilsang
Anbarin zulfining tuzog'indan.

22. Ayoq - qadah

23. Chap yomonlik, o'ng yaxshilik belgisi; "Qur'on"da so'lichilar jahannamlik, sog'chilar jannatlik hisoblanadi.

24. Tur tog'ida Muso "Ey Oллоh, menga jamolingni ko'rsat" deya yolvorganida, "Meni sen bu ko'zlar bilan ko'ra olmaysan" degan sado keladi.

Ko‘zlarining qorasi, oqi bor,
Farq etilmas qorasi oqindan.

Zulfining xushnafas nasimikim,
Kelmadi bir g‘ubor ayog‘indan.

Shaho, ko'ngling hamisha beg'am o'lsun!
Qo'lingda doimo jomi Jam o'lsun!

Gulu lola jamolingdan hijildir,
Yuzing yozi hamisha xurram o'lsun!

Senga ayshu safo kelsun, hasadgo'y
Yomonning dardi ko'p, umri kam o'lsun!

Dafu changu chag'ona, nayu tanbur
Chalinsin, davralar sho'x, tamtam o'lsun!

Seni sevganlarga ayshu tomosho,
Raqiblarga sitam, g'am hamdam o'lsun!

Mening umrim tugab, o'lsam g'amingdan,
Sening umring tanobi mahkam o'lsun!

Raqib so'rgay, kiming yor, deb, degayman
Azizim ham umidim, kim ham o'lsun!

Quy, ey soqiy, mayingni, hamdamingman,
Ichaylik, toki tun subhidam o'lsun.

Nasimiy hastadil, ezmish firoqing,
Qo'y ul bechorani, to mahram o'lsun!

Qayda u kunlarki, kechmish dilbari ayyor bilan,
Dilbari kofirtabiat, ko‘zlari xunxor bilan.

Ofarin, ayni zamon yo‘qdir raqib, yorim kelur,
Damba-dam ko‘nglim olar u shakkarin guftor bilan.

To meni taqdiri Yazdon ayladi sendan judo,
Diyda giryon, siyna buryon, dil bu ohu zor bilan.

Ey Xudoyo, bir tag‘in ko‘rsat menga diydorini,
Yo‘qsa, men kofir bo‘lib, bel bog‘lagum zunnor bilan.

Haq bilar, o‘lsam-da aslo yor yo‘lindan qaytmagum,
Qo‘rqaman, mendan burib yuz, yor ketar ag‘yor bilan.

Ey pari paykar, sening ishqing menga bo‘lsin harom,
Gar seningsiz suhbat etsam olamu dayyor bilan.

Ey Nasimiy, sen falakning gardishindan g‘am yema,
Har quvonch anduh bilan ham har qizil gul xor bilan.

Bu jahon murdordir, jirkan, ko'ngil, murdordan!
Gul emas, dunyo tikandir, ne kutarsan xordan?

Bir vafolik yorni hech kim ko'rmadi dunyoda, bil,
O'zni chetga tort, ne hosil shul vafosiz yordan?

Har ne maqsudingni ista oxirat vodiysidan,
Dunyaning miqdori yo'qdir, kech bu bemiqdordan!

Muddaiy-vaysaq jafosin haddan o'tkazdi, biroq
Yor agar yor bo'lsa unga, ne xatar ag'yordan?

Kim erur zohid, Nasimiy bildi ahvolin uning,
May bilan birga u ham, hech chetdamas xummordan.

Ey ko‘ngil, yayrab quvon, mahbubi zebo kelsalar,
Mehringu joningni bergil ul diloro kelsalar.

Bo‘ldi ko‘nglim kechasi nuri safo birlan yorug‘,
Husni Yusuf, xulqi Ahmad, nutqi Iso kelsalar.

Ketmasun nevchun boshimdan aqlu ko‘nglimdan qaror,
Ko‘zlari nargis, labi la‘li musaffo kelsalar.

Kechalar xalq uxlaru men tonggacha oh aylaram,
Hamdulilloh, ki bu kun ul mohisiymo kelsalar.

Gul yanog‘ingga boqib, “sab’ulmasan” lavhin o‘qib,
Baxtiyorman, boshga bu dam turli savdo kelsalar.

Der Nasimiyni ko‘rib har kim, bo‘libdir poyimol,
Asli oshiq holi shu sarmastu shaydo kelsalar.

Barcha makonni gavhari, gavhari konmisan, nasan?
Ushbu sifoti husn ila jonu jahonmisan, nasan?

Yer bila ko‘k, kof ila nun sendadir, ey malak, bu kun,
Kimsa bu sirni bilmadi, sharhu bayonmisan, nasan?

Barcha makonga boqmagum, chun seni topdim, ey sanam,
Ikki jahon ichinda sen barcha makonmisan, nasan?

Dahri zamon ichinda hech topmadi kimsa bir yana
Sendayini, bu lutf ila dahri zamonmisan, nasan?

Senda topildi, ey sanam, gavhari kon-da sen o‘zing,
Ushbu jahon ichinda sen ganji nihonmisan, nasan?

Qoshlaringu shu kipriging qasd etadir bu jonima,
Bag‘rimi tildi novaking, o‘qu kamonmisan, nasan?

Qaddu bo‘yingni jannatliy tubo daraxti deyishar,
Bu holating bilan, ajab, sarvi jinonmisan, nasan?

Ishqing o‘tinda yoqilib, qoldi Nasimiy chaqilib,
Holu hayoti jilvagar, jismi ravonmisan, nasan?

Kel, ey ko'ngrimda jon, jonda badansan!
Na jondasan, ajabkim, jonu tansan!

Seni til qandayin sharh etsin, ey jon,
Ne bilsinlar seni, ey jon, nadansan?

Yuzing chun "Qul huvallohu ahad"dir,²⁵
Haqiqat mo'jizi, haqdan chamansan.

Vujuding zoti mutloqdir, shu bois
Qayonga, nega boqsam, anda sansan.

Na yerdansan, seni hech kimsa bilmas,
Magar jannat tani "hubbul vatan"san.

Azaldan, arshu taxtdan dam urarsan,
Shu ma'noda o'zing-da sanda sansan.

Nasiming shod, topibdir xush malohat,
Shirindir har so'zing, shirindahansan.

25. "Qul hu allohu ahad" - "Qur'on"ning "Ixtlos" surasidagi 1-oyat.

Kel, ey dilbar, bo‘libdir qon ko‘ngil ishqing balosindan,
Karam qil, vasl ila qutqar meni hijron havosindan.

Toalalloh, na dilbarsan bu husning-la, bu lutfing-la,
Qachon ko‘rsam, ko‘zim to‘ymas bu dunyo mahliqosindan.

Meni ishq o‘tiga otgan, nigoro, telba ko‘nglimdir,
Yonar bag‘rim, oqar yoshim ko‘zimning mojarosindan.

Bu ko‘nglim dardiga, yo rab, na darmon aylayin, bilmam,
Tabib hayron turar, ul ham xabarsizdir davosindan.

Labi la’ling firoqindan nadir holim, sen undan so‘r,
Nazar solsang yuzimga, hol ayondir kahrabosindan.

Oyog‘ing changlarin sursam ko‘zimga surmadek, yaxshi,
Ki yekrakdir ayoq tuzing hakimning to‘tiyosindan.

Sochin chininda Chin mushki o‘rabdi pardaday yuzni,
Qalam balki uyalmishdir qilib qo‘ygan xatosindan.

Jafodan har zamon ko‘nglim rizodir, bot jaf o‘ aylar,
Bo‘lar mamnun axir oshiq diloromning jafosindan.

Nasimiyning tanin albatta tuproq aylagay ishqing,
O‘zing rahm et, xabardorsan duoyo marhabosindan.

Ey yanog'ingdan hijil gul lolai humro bilan,
To'kdi qonimni ko'zing har lahza bir savdo bilan.

Aldabon ko'nglimni oldi, endi jon istar ko'zi,
Buncha qiynog'i nedandir oshig'i shaydo bilan?

Tishlarining aksi tushdi ko'zlarimning oqiga,
La'l to'kilmishdir ko'zimdan qonli bir jolo bilan.

To abad savdo qilarmish jon bilan dunyoyu din,
Jon-da bozor ayladi shul nargisi shahlo bilan.

Anbari zulfing nasimi etdi bu olamga fosh –
O'tga tushmish nofayi Chin anbari soro bilan.

Chashmayi hayvon suyindan jon tiriklik topmadi,
Chunki vuslat topmadi ul la'li ruhafzo bilan.

Sarv ila shamshodu tubo aylay olmas monelik,
Chun Nasimiy qone' bo'ldi shul qadi bolo bilan.

O'zni tiy, ey nafsi zolim, dunyaga aldonasan!
Aldanib qolsang agarda, do'zaxinda yonasan!

Qari, makkor er-xotindir bu jahon, aldar seni,
Unga aldansang, ayon – aldanding ul shaytona san!

Nafsing otiga minib, har tog'u toshga chopmagil,
Moddiy olamdan chiqib, kel ma'naviy maydona san!

Bilki, yo'ldoshing gunohkor, mingani shayton oti,
Senga, zolim, bo'ldi ne, shayton bilan hamxonasan?

Haq erur, botil emasdir ko'kdan ingan to'rt kitob,
Bo'ldi mansuh uchtasi, lek haq degin "Furqon" a san.

Qon to'kib, zulm aylamakdir ishlaring, ey nafsi shum,
Tangridan bir qo'rq, axir nevchun bu qona qonasan?

Bir kelin dunyo, kiyar goho qizil, goho yashil,
Ol kiyib aldar sani ham, bormagil ul yona san.

Bu ajal maydoniga har kim tushar, san ham tushib,
Toshga boshingni urib, qabr ichra ko'p to'lg'onasan.

Har ne ko'rsang – ko'rmagil, har ne eshitsang – tuymagil,
O'zni oshno tutmagil hech g'iybatu bo'htona san.

Tanda jon, bilkim, qo'noqdir, ranjitib qo'ysang – gunoh,
Ikrom aylang, der rasul ham, ehsonli bo'l mehmona san.

Sandan, ey dunyoyi foniy, ko‘rmadi hech kim baqo,
Ha, baqo ko‘rsatmading izzatli ul sultona san.

G‘aflat ichra har zamon qilding bu dunyo ishlarin,
Ne bo‘lar ul kun – ilohiy yo‘lga ham chulg‘onasan?!

Jabr etib Yoqubga ul Yusufni san ko‘rsatmading,
Mangulik ham bermading-ku Yusufi Kan‘ona san.

Ul fir‘avn va juhud dasti bilan ezding rosa,
Zulm etib Isoyu Maryam ham Muso Imrona san.

San bu dunyo mulkini deb hiyla ishlatding mudom,
El tonuq bo‘lgay, gunohdan ne etib ham tonasan?

Bu jahon ganjin qo‘riqlar bir ilon, ismi ajal,
Qo‘rq ilonindan uning, qo‘y, borma ganju kona san.

Boli dunyoning balodir, qandi ham zahri ilon,
Urma barmog‘ingni unga, zahri-la bulg‘onasan.

Zikru toat birla joning kemasin qirg‘oqqa bur,
Yo‘qsa cho‘kkaysan gunohlar qaynagan ummona san.

Zulmati nafs ichra iymoning charog‘in mash‘al et,
So‘ngra yetgaysan Xizrdek chashmayi hayvona san.

Osmagil shayton bo‘lib bo‘yningga la‘nat tavqini,
Kel, bo‘yin sun jon bilan haq aylagan farmona san.

Qo‘rq u kundankim, savol so‘rgay kelib munkar-nakir,
Haq javobin bergali til yo‘q bo‘lib, bog‘lonasan.

Sanga shayton ul zamon yolg‘on javobni o‘rgatur,
Kirma shaytonning so‘ziga, vosil o‘l yazdona san.

Yo‘qsa qabringda yonar o‘t, jon azob chekkay mudom,
Qurt, ilonga yem bo‘larsan, to qiyomat yonasan.

Haq tarozusin ko‘zinda zarra nuqson bo‘limgay,
Har yomon-yaxshi ishing-la duchsan ul mezona san.

O‘tsang uch ming yil yo‘lin bosib u qilko‘prik uza,
Yonadirsang gar yiqilsang unda do‘zax yona san.

Ketdi karvon, tindi odimlar sasi, san uyquda,
Eh, bu g‘aflat uyqusindan san qachon uyg‘onasan?

Bu qorong‘u tunda qolding bir o‘zing, yo‘q hamdaming,
Yo‘ldan ozsang, bil, tusharsan nolayu afg‘ona san.

Shu jaholatni qo‘yib, qilg‘il namoz birlan niyoz,
Et duo, burgin yuzingni rahmati rahmona san.

Uzma rahmatdan umiding gar gunohing Qof erur,
Yorlaqar ul, tavba qilgil, ey g‘arib parvona, san!

Ey Nasimiy, qutqar o‘zni ikki olam dardidan,
Sidq ila bel bog‘la, yolbor hazrati subhona san!

Olloh-Olloh, na jon, na dilbarsan!
Olloh-Olloh, na bahru gavharsan!

Yeru ko‘k ravshan o‘ldi yuzingdan,
Nurli oy, sen na shamsi xovarsan!

Mushki anbar sochingdan uyaldi,
Jonfizo mushku yangi anbarsan!

Suvrating husn ichinda vohiddir,
Sen bu tavhid uchun muqarrarsan.

Sajda aylar quyosh-da yuzingga,
Shul sababdanki undan anvarsan!

Qomatingda ko‘rindi qiyomat,
Ey hisob kuni, sen na mahsharsan?

Mangulik topdi kim seni bilsa,
Chunki borliqda sen-da javharsan.

Ey yuzing ro‘za ahliga bayram,
Arshi rahmonu iydi akbarsan.

Mushaf oyati o‘ttiz ikkidur,
“Joviddonoma”,²⁶ sen na daftarsan?

Shakkariy tot kelur dudog‘ingdan,
Olloh-Olloh, na totli shakkarsan!

Ey Nasimiy, so‘zing jahon tutmish,
Hamdililloh, na shohi kishvarsan!

26. “Joviddonoma” – hurufiylik asoschisi Fazlulloh Naimiy asari.

Agarchi jondasan, jondan nihonsan,
Emassan jondan ayru, balki jonsan.

Xabar bermas esa ham kimsa sendan,
Yeru ko‘k to‘p-to‘lug‘ Sendan nishonsan.

O‘zingdan berkitay men seni qanday?
Qayon boqsam, u yonda sen ayonsan!

Hijil aylar yuzing husni u oyni,
Magar sen fitnayi oxirzamonsan.

Arabcha so‘ylasang, tiling tutilmish,
Sani kimdir deganmish “turkmonsan”.

Bu jonni tark etib, bezdim jahondan,
Bilindi menga, sen – jonu jahonsan.

O‘zing ko‘rding, ko‘ringan sen ko‘zimga,
Na so‘ylarman, o‘zing so‘zu lisonsan.

Haqiqatdan, so‘z ilhomdir ilohiy!
Bu so‘zni bilki, unga tarjimonsan.

Yaralgandan etak silta, qo‘ling tort,
Agar sen olamu borliq makonsan.

Nasimiy, bil, bu kun davron seningdir,
Jahon xoqoni ham sohibzamonsan!

Yondirar jonimni shavqing, ey nigorim, qaydasan?
Ko‘zlarim nuri, iki olamda borim, qaydasan?

Kel, axir qon ayladi bag‘rimni bu achchiq firoq,
Ey labi vuslat sharobim, ey anorim, qaydasan?

Ayriliqdir bir tikanzor, majruh etdi, ko‘r, meni,
Ey ko‘zi nargis, habibim, guluzorim, qaydasan?

Sabru bardosh bitdi oxir, hech qarorim qolmadi,
Ey mening oromim, ey sabru qarorim, qaydasan?

Ayladi ishqing mani qalqon malomat o‘qiga,
Qoshi yoy, boshi yelakli,²⁷ shahsuvorim, qaydasan?

Voh, yiroq tushdim yuzingning sham‘idan parvonadek,
Yonadurman erta-kech, ey nuri norim, qaydasan?

Sendan ayru ko‘ngluma yo‘qdur vafoyu yoru do‘st,
Ey vafosiz, husni komil, yori g‘orim,²⁸ qaydasan?

Tildi hijronning o‘qi ishqingda yongan ko‘kragim,
Suratu ma‘nida, ey chobuk suvorim, qaydasan?

27. Yelak – qush pati.

28. Yori g‘or – g‘or do‘sti; hazrat Muhammad payg‘ambar va Abu Bakrning do‘stligiga ishora.

Zulfinga bermish omonat haq azaldan sirrini,
Ey omonatdor, amini kirdikorim, qaydasan?

Bo‘ldi mushtoq jon yuzing sochlaringning bo‘yiga,
Ey yuzi gulshan, sochi mushkin totorim, qaydasan?

Yetkaz ul zulfing hidin har subhidam epkin bilan,
O‘t, tutunda qoldim, ey kel, intizorim, qaydasan?

Shul jamoling vasli, bil, oshiq uchun jannat erur,
Ey sharobi kavsarim, ketmas xumorim, qaydasan?

Yor uchun har go‘shada ming dev bo‘lur dushman manga,
Ey savodi a‘zamu mahkam hisorim, qaydasan?

Sevgi davrin shohi bo‘ldi, bil, Nasimiy ushbu kun,
Ey shakarlab, yori shirin, ro‘zigorim, qaydasan?

Shul pari vaslin tilarsan, ey ko‘ngil, devonasan!
Shamga o‘zni urma ortiq, na g‘arib parvonasan!

Bul xazina gavharindan xarj etarsan, orifo,
Ey bu ganjning naqdi, hay-hay, ne ajib vayronasan!

Zulfi chavgon yor bilan ishq o‘ynamoq osonmidir?
To‘p qilib boshingni shul maydonga tush mardona san!

Gar Xalildan yorga do‘st bo‘lmoq tilarsan, sharti shu:
Yor yo‘linda o‘zni o‘tga tashlabon, jim yonasan.

Ey biliksiz, asli do‘stni bilmagan nodon o‘zing,
Ma‘rifatdan lof urarsan, naylayin, begonasan.

Barcha jon jononi sensan, ey jahonning sarvari,
To‘g‘risi, pokiza gavhar, nozanin jononasan.

G‘amzasindan fitnalar qo‘zg‘oldi, turdi uyqudan,
Ayt, qachon uyqungdan, ey sen bexabar, uyg‘onasan?

Ey Sulaymon mantig‘indan qush tilin o‘rganmagan,
Devga mutesan, uning-chun tobeyi afsonasan.

Kel, “analhaq” sirrini mayxonada maydan eshit,
Nega, ey inkorchi, sen ayt, munkiri mayxonasan?

Ey Nasimiy, ul xumor ham fitnali ko‘zlar kabi
Doim esriksan, magarkim nargisi mastonasan?

Ayrildim, ey sendan habib, oh, ne qilay, oh, ne qilay?
Boshimga kel-da, bo‘l tabib, oh, ne qilay, oh, ne qilay?

Sundan uzoqda hastaman, qayg‘ung bilan payvastaman,
G‘urbatga tushdim men g‘arib, oh, ne qilay, oh, ne qilay?

La’li labingga, ey sanam, tashnang bo‘lib, chanqoq manam,
Voh, bir qadah bo‘lmas nasib, oh, ne qilay, oh, ne qilay?

G‘uncha labing aylab bayon, gulshanda goh tortib fig‘on,
Sayrab turar bir andalib, oh, ne qilay, oh, ne qilay?

Yor birla suhbat aylamak, shuldir Nasimiyda tilak,
Ammoki yo‘l bermas raqib, oh, ne qilay, oh, ne qilay?

Qani Mansur kabi dor ahli, oshiq,
Muhabbat deb o‘limga borsa takror?

Qani ul chin oshiq, haqning habibi,
Qani bir haqni ko‘rgan ahli diydor?

Qani g‘aflat mayin xo‘plab, ko‘z ochgan?
Qani esriklar ichra bitta hushyor?

Qani ahdinda sobit bir odamkim,
Atay otin uning to‘g‘ri, vafodor?

Qani sodiqlar ichra sirga mahram?
Qani ishq ahliga bir dardli sardor?

Qani olamda eng sodiq aminkim,
Yoshurun qolsa ul ming turli asror?

Nasimiy yor bilan, ko‘r, birga doim,
Ne g‘am, gar jumla olam bo‘lsa ag‘yor!

Kim aytarki, yuzing gulnorga o‘xshar,
Yuzing lek nurgayu gul norga o‘xshar.

Yanog‘ing jannatiy bir gulki xandon,
Biroq oning firog‘i xorga o‘xshar.

Suzilmish ko‘zlaring sog‘u salomat
Valekin boqishi bemorga o‘xshar.

Na kundir, yo rab, e dilbar, jamoling,
Uning oqshomi ham anvorga o‘xshar.

Jahonda senga o‘xshar kimsa yo‘qdir,
Desang gar hur, u g‘am makkorga o‘xshar.

Soching asrorini zohid na bilsin,
Uning tasbehi ham zunnorga o‘xshar.

Agarchi qoshlaringdir fitnaboshi,
Qaroqchi ko‘zlaring ayyorga o‘xshar.

Avomdan qochgan olim, sajda qilmas,
U devning xilqati ammorga o‘xshar.

Quyosh o‘xshar dedim shul oyga, hayhot,
Qachon oy ko‘kda har sayyorga o‘xshar?

Muhabbat jiddiy ishdir, bo‘lma g‘ofil,
U har ne ishgas, xos korga o‘xshar.

Nasimiy sirli ganjning gavharidir,
So‘zi ul ganjdagi shahvorga o‘xshar.

Ey o‘zindan bexabar, kel, bil Xudoni, sendadir.
Kel, bu vijdon shahrini kez, ko‘rki oni sendadir.

Qayda deb, har yerda sargardon kezarsan o‘ylanib,
Kezma har manzilni, chunki jon makoni sendadir.

Men qayu yuz birla aytay haqni sendan ayri deb,
O‘z ko‘zim-la ko‘rdim, Ollohning nishoni sendadir.

Bulbuli qutlug‘ o‘zing, o‘zga guliston istama,
Sayrin et, Ruhulaminning³¹ gulsitoni sendadir.

Yetti mushafdir yuzing, yetti qiroat-la o‘qi,
Anglab ol, soch, qoshu kiprik – sab‘akoni³² sendadir.

Suratu nutqing, kaloming bezavoldir to abad,
Xalqqa tafsir ayla, chun sharhu bayoni sendadir.

Ey Nasimiy, qush tilin – ko‘ngil tilin etgil bayon,
Qofdagi Semurg‘ qushin ham oshiyoni sendadir.

31. Ruhulamin – hazrati Jabrail, aqli avval ko‘zda tutilgan.

32. Yetti mushaf deyilganda yuzdagi yetti xatt (1 soch, 2 qosh, 4 kiprik) ko‘zda tutilmoqda.

Mening yori vafodorum, kel endi!
Malak suvratli dildorim, kel endi!

Firoqing yoqdi jonimni bag'oyat,
Habibim, munisim, yorim, kel endi!

Menam bulbul misol nolonu giryon,
Dudog'i g'uncha, gulzorim, kel endi!

Qoshingda yo bo'lib ta'zimda jonim,
O'qim, yoyim, kamondorim, kel endi!

Firoqingda dali devona bo'ldim,
Karam qil, zulfi zunnorim, kel endi!

Seningdek ko'rmadim bir gul jahonda,
Binafsham, lola, gulnorim, kel endi!

Qarorim qolmadi, sabrim tugandi,
Labi lola, shakarborim, kel endi!

Nasimiy notavon dardu g'amingdan,
Kel, ey jonim, jafokorim, kel endi!

Har sahar vaqti g‘arib bulbul fig‘onin boshlar,
Ohim ortar dambadam, oqqay ko‘zimdan yoshlar.

Shuncha faryod urdiki bechora bulbul dard chekib,
Tinglab oning dardini, dodlab yubordi toshlar.

Qayda bo‘lsa bir pari, yoninda yuz ming dev bo‘lur,
Qayda avbosh bo‘lsa bosh, bisyor bo‘lur beboshlar.

Borakalloh, dasti qudrat tuhfa yozmish naqshini,
Ofarin der unga ojiz qolgan ul naqqoshlar.

Bilmadim, zulfingmidir har tolasin dom aylagan,
Yo‘qsa jonga qasd o‘sha ko‘zlarmidir yo qoshlar?

Shishayi ko‘nglinga pashsha tegsa ham chil-chil sinar,
Otma tosh, qilmas bu ishni hech axir sirdoshlar.

Qayda Layli bo‘lsa, unda bitta Majnun ham bo‘lar,
Qaydagi ganj chiqsa, unda yo‘q bo‘lar ko‘p boshlar.

Tarki jon qildi Nasimiy, kechdi voz boshdan tag‘in,
Qayda qoldi ota-ona, qavm ila qardoshlar?..

Sen ayirding yorni mendan, charxi g'addor, ko'r, mana!
Yorlidi g'amdan yurak ham, kel, ichim yor, ko'r, mana!

Yoqdi, yondirdi firoqing borlig'imni, naylayin,
Toqatim, sabrim tugandi o'rtanib zor, ko'r, mana!

“O'tni ko'rdim” shavqi birlan jonni ko'p yondirdi, qo'y,
Bo'lmisham Muso kabi mushtoqi diydor, ko'r, mana!

Chora kimdan istayin, dardingga darmon sen o'zing,
Chora senda, men bo'libman choru nochor, ko'r, mana!

Oy yuzing oshiqqa iymon, sochlaring hablul matin,
Bog'lanibman men bu dinga, belda zunnor, ko'r, mana!

Orazing jannat gulidir, bulbuli ruhulquds,
Ey bu gulning oshig'i, ochildi gulzor, ko'r, mana!

To'g'ramishdir g'amli bag'rimni firoqing, yoradan
Bu yurak qoni ko'zimdan oqdi, ey yor, ko'r, mana!

Ey guli xandonim, endi pardadan chiq g'unchadek,
Ishtiyoqing birla majruh ayladi xor, ko'r, mana!

To meni taqdiri Yazdon otdi sendan ko'p yiroq,
Yondirar shavqi firoq, ey yuzi gulnor, ko'r, mana!

Gar “analhaq” deb bu dorga men ham osilsam, ne g‘am,
Qancha Mansurlar osilgan eski bu dor, ko‘r, mana!

Ko‘r, Nasimiyning vujudin yotda yondirmishdi yor,
Lek hasaddan o‘tga tushdi necha ag‘yor, ko‘r, mana!

Bu kun ul shoh chiroyi fikru dardim, ixtiyorimdir,
Umidim ham umidgohim, vafoli, to‘g‘ri yorimdir.

Habibimdir, tabibimdir, gulimdir, andalibimdir,
Rafiqimdir, shafiqimdir, g‘amimdir, g‘amgusorimdir.

Vujudimda ravonimdir, tomirlardagi qonimdir,
Bu kun shohi jahonimdir, latofatli nigorimdir.

Azizim, nuri diydamdir, iki olamda nolamdir,
Gulu rayhonu lolamdir, bezangan navbahorimdir.

Talab, ko‘nglim oluvchimdir, g‘amu dardga soluvchimdir,
Tag‘in darmon qiluvchimdir, o‘zimning turk-totorimdir.

Yuzi nuri ilohimdir, munavvar shamsu mohimdir,
Ko‘ngil taxtimda shohimdir, na ziyrak shahriyorimdir.

Ajab shirin nigorimdir, sochi mushki totorimdir,
Gulistoni bahorimdir, bo‘yi sarvu chinorimdir.

Sharobimdir, saroyimdir, u navro‘z, bayram oyimdir,
U baxtim, baxtli joyimdir, u jannat, guluzorimdir.

Xayolimdagi fikrimdir, mudom ko‘nglimda zikrimdir,
Dudog‘i qandi Misrimdir, so‘zi bol, shahdi borimdir.

Nasimiyni bu kun, yo rab, nigorim yod etib, aytmish:
“Haqirimdir, faqirimdir, g‘aribu dilfigorimdir”.

Ey musulmonlar, madad, yor endi pinhon ayrilur!
Yig‘lamasdan ne qilaykim, gavdadan jon ayrilur.

Ey sanam, hajring aro men nolayi zor aylaram,
Ko‘zlarimdan bu zamon daryou ummon ayrilur,

Shu sababdanki, biling, men xomushu ranjidaman,
Hasta ko‘nglim malhami shul dardga darmon ayrilur.

So‘ldi chehram sarg‘ayib ham qomatim yo bo‘ldi chun
Ul quyosh yuzli seviklim, la‘li xandon ayrilur.

Toqatu sabrim tugandi, endi yorsiz ne qilay?
So‘zlari aqlimni olgan, ko‘zi fatton ayrilur.

Mahshariy yavmul hisob, keldi qiyomat boshima,
Ey Yusuf suratli, mendan piri Kan‘on ayrilur.

Bu jigarni yoqqan o‘tga, ey Nasimiy, chora ne?
Har kima “nahnu qasamno”³³ chun azaldan ayrilur.

33. “Nahnu qasamno” – “biz bo‘ldik; ayrilqni qismat qildik”.

Subhidam ko‘rdim, nigor chodir yotog‘indan kelur,
O‘yladim, bir hurdir u, firdavs bog‘indan kelur.

YO magar nuri tajallidur, ayon bo‘ldi yana,
Oy bilan kun tal’ati gulgun yanog‘indan kelur.

Chaymayi hayvon hijildur lablarindan doimo,
Obi Kavsar sharbati shirin dudog‘indan kelur.

Zulfining har tolasindan dam urar mushki totor,
Har xatar jon ofati, nozik tomog‘indan kelur.

Tik sarvlar ko‘rsa u shoh qaddini bo‘ston aro,
Sajda aylar bosh egib, titrab butog‘indan kelur.

Ey sevikli, oshig‘ingga etma ma’n husningni sen,
Qayda bir gul bitsa, bulbul barcha yog‘indan kelur.

Ey Nasimiy, yor tarafdin esdi ruhparvar nasim,
Ul Masih anfosidur, yorning dimog‘indan kelur.

Yo darig'okim, jahonda yori hamdam kam erur,
Yaxshilar jabrindan o'zga ne menga hamdam erur?

Ey quyosh yuzlik seviklim, aylagil shod sen meni,
Bil, firoqingdan bu jonu dil g'ariqi g'am erur.

Sen ishonmassanki, g'amzang yiqdi ko'nghlim shahrini,
Ko'r, bu faryodim nedandir, diyda qondan nam erur.

Va'dani qo'y, ey ko'ngil, kel, sozu xush kechsin shu dam,
Tun-ku o'tdi, tong-da g'oyib, boq, shu dam xush dam erur.

Gar desam ko'nghlimni olgan bor jahonda, sensan u,
Dil seningdir, jon seningdir, menda men ne ham erur?

Ko'rki, zohidning ishi mehrob aro zikru duo,
Oshiq ahlin ham ishi yor madhiyu tamtam erur.

Bir nazar solgil Nasimiy holiga, rahm et axir,
So'zlari hasrat va nolish, ko'zlari Zamzam³⁴ erur.

34. Zamzam – Ka'badagi suvi tugamaydigan buloq; oshiqning ko'zyoshlari ham tugamasligiga ishora.

Naylaram men bunda, do‘stlar, nozli dildor andadir,
O‘ylamang anda degan yer Bursa yo Lorandadir.³⁵

Naylaram men sayri gulzor, sarvizor sayrini ham,
Ul bo‘yi sarvi xiromon, yuzi gulzor andadir.

Furqatin dardi meni tuproq etar bir kun, sabo,
Yordam aylab tuprog‘imni unga elt, yor andadir.

Jon yanog‘ing davrasindan bir nafas ayrilmagay,
Qayda yangi gul ochilsa, bulbuli zor andadir.

Etdi ko‘nglimni asir ul qora, mo‘g‘ulchin ko‘zing,
Senga ham ma‘lum, na gizli turli asror andadir.

Sharbating-la, ey tabib, orttirma dardimni bugun,
Chunki u sho‘x, nozanin yor, chashmi bemor andadir.

Tishlarin aksi Nasimiyning ko‘ziga tushdi, boq,
Bahri Bahrayn bo‘ldi ko‘zlar, durri shahvor andadir.

35. Bursa – Usmonli saltanatining eski boshkentlaridan biri; Loranda – Qaraman viloyatining eski nomi.

Har kishining soʻrma aslin, izzatindan anglab ol,
Suhbati irfonli zotni xizmatindan anglab ol.

Haq taolo ilm aro insonni siymo aylamish,
Har kishining boq yuziga, suvratindan anglab ol.

Soʻrma darvish pirini, bu odat ermas, debdilar,
Orifona bir nazar sol, kisvatindan³⁶ anglab ol.

Ul mahaktosh ajratar oltinni sofu soxtaga,
Hastahol oshiqni dardu illatindan anglab ol.

Soʻrma mendan yov, raqibning belgisi nelar deya,
Egrisoʻz har hiylakorni suhbatindan anglab ol.

Ey Nasimiy, naqdni hech nodon qoʻliga bermagil,
Durni donolar bilar, sen qiymatindan anglab ol.

36. Kisvat – ust-bosh.

Katta bayramdir yuzing, bayramda jon qurbon bo‘lur,
Obi hayvondir dudog‘ing, kimki ichsa, jon bo‘lur.

Garchi ishqing maskanidur bu ko‘ngil vayronasi,
Bepoyon bu ganjga loyiq qayda ham vayron bo‘lur?

Bir ilohiy san‘at ehsoni erur husning sening,
Qudrati komil u zotning odati ehson bo‘lur.

Yo rab, ul pokiza javharkim, bashardir surati,
Qaysi olamdan kelur, qaydan oti inson bo‘lur?

Sunbuling ichra makon tutgan bu ko‘nglim, inchunun
Ahli irfonning maqomi ravzayi rizvon bo‘lur.

Ey quyosh, jilvang, nishoning ko‘rinur har narsada,
Lek degaylar, hur ko‘rinmaydur, pari pinhon bo‘lur.

Gul-chechaklar ne axir o‘xshar desam ruxsoringa,
Qaysi gulzorda yuzingdek bir guli xandon bo‘lur?

Ey sabrsiz, yorga yetmoq mushkul ish deb nolima,
Qo‘y o‘zingni, kech o‘zingdan, mushkuling oson bo‘lur.

Nafsini bilgan odamzot o‘z-o‘zin anglar, tanir,
Kim tanir Oллоhni, ul bir qul ekan, sulton bo‘lur.

Tushdi savdoyi ko'ngil oshufta zulfing domiga,
Tushmagan shul anbariy zanjirga, sargardon bo'lur.

Surati Rahmonni inkor etmish ul devi rajim,
Ul go'zal Odamni inkor aylagan shayton bo'lur.

Ey Nasimiy, so'zlaring bir obi Kavsar ma'nida,
Har kim ichsa ul sharobdan, masti jovidon bo'lur.

Ahli iymon o'sha kun, voh, haqni inkor qildilar –
Va Husayniyni³⁷ Halabda osdilar, xor qildilar!

Qozilar fatvo berib, haq so'zni botildir debon,
Tark etib kufrin, imonga kelgani or qildilar.

Haqni poymol etdilar jabru zulmni orttirib,
Bir Sayidni bo'xton aylab, mahkumi dor qildilar.

Jahlu tahdid-la pichoqni necha bor tanga taqab,
Sog'-salomat bir odamni shuncha bemor qildilar.

Menga haq amr aylabon, so'yla, degach, men so'yladim,
So'zlarim doston etib, olamda takror qildilar.

Ul Husayniyning vujudin kesdilar ham uzdilar,
Ko'kda aza tutgan ul hurlarni nochor qildilar.

Ey Nasimiy, vosil o'lding rahmati Ollohga sen,
Jannati a'loni topding, yerni gulzor qildilar.

37. Husayniy - Mansur Xallogi

Sen u zotga qullug‘ ayla, suhbatindan jon bitar,
Ul sadafni qo‘lga olkim, dur ila marjon bitar.

Suhbat etma, suhbat etma hech qachon nodon bilan,
Tarbiya nodonga bersang, bil, tag‘in nodon bitar.

G‘ofil o‘lma ahli dillar suhbatindan har zamon,
Ahli dillar suhbatindan shu‘layi iymon bitar.

Kechma miskinlikdan, ul bir gizli ganjina erur,
Shubhasiz miskin muhitdan bek ila sulton bitar.

Xayri yo‘q, lek jabri ko‘p qo‘lni kesib, otmoq kerak,
Sen u qo‘lni tutki, undan xayr ila ehson bitar.

To‘xta, zolim, zulm ekursan o‘z dalangga sen yana,
Bilki, zolim zulmidan har onda bir isyon bitar.

Har ne bog‘u hovliga sen kirmagil, kirgay tikan,
Kirgil u bo‘lstonga, unda gul ila rayhon bitar.

Hosili yo‘q har daraxtni tez kesarlar yoqqani,
Bolta tegmas ul daraxtki, mevasi larzon bitar.

Ey Nasimiy, turli-turli dardki bor, shul jondadir,
Ixlos aylab qil duokim, dardinga darmon bitar.

Jamoling aksi, ey dilbar, ko‘zi tushganni lol aylar,
Iki yoydek egik qoshing to‘lin oyni hilol aylar.

Sening jodu ko‘zingdan kim hayiqmas ersa, voy holi,
Axir har boqishing yuz ming fusun, makru malol aylar.

Xayoling-la tong otguncha yumolmasman ko‘zim har tun,
Firoqingda ezilgan dil visolingni xayol aylar.

Tegib kipriklaring o‘qi yurak-bag‘rimni qon qildi,
O‘sar soat sayin dardim, u ko‘ksimda kamol aylar.

Qachon jabring bitar yor deb, Nasimiy nolimas aslo,
Na xush, barcha jafolarni seningdek oyjamol aylar!

Sening ishqingdir, ey dilbar, mening-chun murshidu ham pir,
Yo'liqdim nogahon unga, nadir chora, nadir tadbir?

Yotarkan uyquda, ko'rdim qaro zulfingni bo'ynimda,
Ko'z ochgach, so'rdim, ey dilbar, bu ro'yomga nadir ta'bir?

Bo'libman dalli devona, soching zanjiriga bog'la,
Mening bu tulba ko'nglinga sening zulfing erur zanjir.

Vujudim podishohisan, ko'ngil berdim, sani sevdim,
Sanga bir ko'ngil oldirgan qachon jonni ayar oxir?

Nasimiy, nomusu orni, agar oshiq esang, tark et,
Chun oshiq qaddiga bichmish malomat ko'ylagin taqdir.

Yuzing oyi jahon bir donasidur,
Yeru ko‘k, oy, quyosh parvonasidur.

Jahonu dinu dil zulfingga, jonim,
Agar loyiq desang, shukronasidur.

Yuzingdir “oyatal kursi”, shu bois
Kalomulloh mahramxonasidur.

Soching zanjirida qoldi bu ko‘nglim,
U zulfing tolasin devonasidur;

Qoshinig-la kipriging, zulfing va xoling
Qaroqchi ko‘zlaring mastonasidur.

Tutashmish ishq o‘ti jon birla tanga,
Mudom kuydirguchi pinhonasidur.

Yuzingga obid o‘lmushdur Nasimiy,
Nasimiyning bu holi, ayt, nasidur.

Ey nasimi subhidam, billoh, shu yorim yaxshimi?
Shu habibim, dilbarim, olamda borim yaxshimi?

Ul muattar sochlarindan, ey sabo, bergil xabar,
Shul yuzi gul, qomati sarvu chinorim yaxshimi?

Shul labi la'lu ko'zi ohuyi shahlo, dilfirib,
Zulfi zulmat, xollari mushki totorim yaxshimi?

Ganj ichinda g'unchadek komillashar durri Adan,
Shul chaman sahnida barq urgan bahorim yaxshimi?

Yel qo'limda, suv ko'zimda, o't ichimda xok bo'lur,
Doim unda bir qiyomat, sabzazorim yaxshimi?

Boq, Nasimiy o'zni urdi ishqinga parvonaday,
Guluzorim, senga qilgan ohu zorim yaxshimi?

Dudog‘ing qand emish, bol anda naylar?
Yanog‘ing xatt emish, xol anda naylar?

Varaqda yetti harf bo‘ldi namoyon,
Alif, yo, lom alif, dol anda naylar?

So‘fiy atlas kiyar, zohid saqarlot,³⁸
Faqirning kiygani shol anda naylar?

Kishida yo‘qsa bir pinhon xazina,
Xashmatu katta mulk, mol anda naylar?

Nasimiy yor deya bir o‘tga tushdi,
Quruq so‘zu quruq hol anda naylar?

38. Saqarlot – yungdan to‘qilgan qalin, uzun erkaklar kiyimi.

Kel, kelki, sendan ayru mushtoqqa jon kerakmas,
Mushtoqqa sensiz, ey jon, ikki jahon kerakmas.

Gulzorga sarvi ko'ngil mayl aylamas, uning-chun
Qaddingndan ayru, ey jon, sarvi ravon kerakmas.

Shul benishonni topdim, bo'ldim uning nishoni,
Yuzingni ko'rsa kimki, boshqa nishon kerakmas.

Ey jon, jahonda vasling bo'lgach nasib ko'ngilga,
Dermanki, endi menga borliq makon kerakmas.

Ko'rdim seni gumonsiz har bir go'zal yuzinda,
Haqqal yaqinni ko'rgan zotga gumon kerakmas.

Mushkin sochingga berdim ikki jahonni, ey yor,
Shul ishni aylaganga qilcha ziyon kerakmas.

Ovlab, jahonni oldi kipriklaringu qoshing,
Har ovchi kasga endi o'qu kamon kerakmas.

Shirin labing mayindan mastonadir Nasimiy,
Fosh bo'ldi sirri pinhon, sharhu bayon kerakmas

Ey azaldan jon ila jononimiz,
To abaddir ishq i ruhing shonimiz.

Bizga chehrang Ka'badir, ey dilrabo,
Zulfi ruxung qiblay i monimiz.

Jon nechun tark aylasin, ey jon seni,
Jonimizning jonisan, ey jonimiz.

Ko'zlarimga bu jahon sensiz tikan,
Qaydasan gulzoru bog'-bo'stonimiz?

Eng go'zallardan go'zal husning sening,
Senda zohir bo'ldi ul Subhonimiz.

Orazingga yozdi o'ttiz ikki harf,
Hikmat ila munshiyi arkonimiz.

Yo'lladi maktubini hudhud³⁹ bilan
Ul go'zal Bilqisga Sulaymonimiz.

Ko'r, Nasimiy kuydi do'stning jabridan,
Chunki shunday erdi ahd-paymonimiz.

39. Po'pishak

Bil, meni bazmi azalda ayladi ul yor mast,
Shul sabab dunyo ko‘ringay har zamon bisyor mast.

Shunchalar mastmanki, bu etgay davom mahshargacha,
Chun meni vahdat mayi-la ayladi dildor mast.

Bu ilohiy ishq sharobindan ichibdir koinot,
Bu zamin mast, bu falak mast, gumbazi davvor mast.

Charxi gardun uzra, boq, to‘qqiz falak mast aylanar,
Mast quyosh, mast oyu yulduz, barchasi sayyor mast.

Qo‘lda may jomi-la hushyor bo‘lmagay mastonalar,
Barcha oqil mast-alastu barcha g‘o‘r, g‘addor mast.

Qumri mast, kaptar-da mast ham bulbuli sho‘rida mast,
Bog‘ mastu rog‘ mastu gulshanu gulzor mast.

Bir yutum jomi ilohiy ayladi oshiqni mast,
Jom mastu boda mastu soqiyi abror mast.

Changu daf ham udu nay sarmast bo‘lib, afg‘on etar,
Bu xarobot ichra aytilgan so‘zu guftor mast.

Mast bo‘lib kir shahri ishqqa, unda ko‘rgaysan ayon –
Bor go‘zallar mast-alastu chorsuyu bozor mast.

Ko'nglimiz nuri tajalli, ko'ksimiz Tur tog'idir,
Jonimiz diydori haqdan bo'ldi Musovor mast.

Davri mahdiymish, hidoyat ayladi sohibzamon,
Ko'rsatib ul yuzni, fazlin etdi so'ng izhor mast.

Pardasin olgach yuzindan zotini qildi ayon,
Ayladi borliq makonni nur ila anvor mast.

Ey Nasimiy, sirri haqning mahrami sensan bu kun,
So'ylading qudrat tilindan, ma'niyi asror mast.

Jamoling partavi nuri xudodir,
Yo'lingda har oshiq joni fidodir.

Dudog'ing sharbati ol-u, musaffo,
U majruh, hasta ko'nglinga davodir.

Yiqildim ishqda Majnun bo'lganim-chun,
Xayoling ko'zda hur, Laylinamodir.

Menam Farhod kabi oshiq bo'libman,
O'zing Shirin, jamoling dilrabodir.

Nasimiy jon fido aylab, nigoro,
Mudom ishqing bilan mast xushsafodir.

Shaho, ko'nghimda doim bir havas bor,
Shakar so'rsam dudog'ingdan magasvor.⁴⁰

Sening gulgun yanog'ing hasratinda
Oqar ko'zim yoshi xuddi Arasvor.⁴¹

Kel, ey umri azizimdan azizim,
Seningsiz kechadir umrim abasvor.

Guvoh bo'lgay menga "Furqon"u "Injil",
Bu ko'nghimda faqat sen, bitta kas bor.

Tong otquncha qulog'imga kelodur
Raqiblarning ovozi mast-alastvor.

Seni tark etmagay aslo Nasimiy,
Chunonchi bu qafasda bir nafas bor.

40. Magas - pashsha.

41. Agas - Oraz daryosi.

Yuzing guldir, labing la'li shakarbor,
Ko'zing jodu, sochingdir mushki totor.

Men oshiq bo'lmisham shu xatti xolga,
Agar qonim to'kar bo'lsang, qo'ling bor.

Menam yordan judo, ul yor mendan,
Iloyo, bo'lmasin hech kimsa beyor.

Ayog'ing changini bir to'tiyoday
Turar ko'zga suray deb ming xaridor.

Nasimiy holini so'rgach nigoro,
Kamandi ishqinga bo'lmish giriftor.

Sham'i falak husnunga parvonadir,
Jonu jahon vaslinga shukronadir.

Bandi soching zanjiriga bu dilim,
Shul dalini ko'rki, na devonadir.

Nargisi masting bo'ladir mayfurush,
Biz g'aribonning joyi mayxonadir.

La'li labing rohi musaffosiga
Ruhi muqaddas dag'i paymonadir.

Sochlarining domiga tushmish ko'ngil,
Fikri uning, boqqi, parishonadir.

Ko'ngli obod bo'lgan oshiqning ichi
Ishqu ruhini ganjiga vayronadir.

Ey dudog'u tishlari la'l birla dur,
Boisi shul la'l ila durdonadir.

Shamga rozin aytgan ul parvonadir,
Chorasi yonmoq uning, yo'qsa nadir.

Domiga sochingu xoling band etur,
Ko'rki xolingni, na balo donadir.

Kimki jamoling sifatini aytmasa,
Aytgani puch qissayu afsonadir.

Ishqinga bergay Nasimiy jonini,
Haq bilir oniki, na jononadir.

To ko'rdi quyosh oy yuzini, darbadar o'ldi,
Badr oyga zavol yetdiyu davri qamar o'ldi.

Shamshod qading qildi Eram bog'ida javlon,
Sarv unga asir bo'ldi-da, mendan batar o'ldi.

Ul jolaki tushdi guli ruxsoringiz uzra,
Bir qatrayi yomg'ir bila ming lola tar o'ldi.

Orif kishi ichgan o'sha bir qatrayi maykim,
Olim tiliga tushdiyu sohibnazar o'ldi.

Bir boqdi Nasimiy, yuziga zulfi o'ralmish,
Hijron kechasi o'tdiyu vaqti sahar o'ldi.

Oy ishqı sen kabi barnoga tushmish,
Yuzing ko'rgach quyosh savdoga tushmish.

Bo'yi zulfingga qoplandi butun ufq,
Magar anbar soching sahroga tushmish.

Men ul zohid so'ziga hech ishonmam,
Bugundan voz kechib, da'voga tushmish.

Ko'zingdan fitna tarqaldi jahonga,
Boq, ey jonim, jahon g'avg'oga tushmish.

Na mavzun nuqtadir shirin dahoning,
Xabar berkim, qayu ma'voga tushmish.

Na yag'mochi, mo'g'ilchindir bu, yo rab,
Qaroqchi ko'zlaring yag'moga tushmish.

Nadan tushmish soching hindu sifatga,
Yanog'ing lolayi humroga tushmish.

Nasimiyning ko'zi yorning g'amindan
To'lib, har qatrasi daryoga tushmish.

Jodu zulfin anbarafshon aylamish,
Mushki Chinni ham parishon aylamish.

Jonu dil har dam necha to‘p bo‘ldilar,
Chunki yor zulfini chavgon aylamish.

Oshig‘in qoniga botirmish qo‘lin,
Boq, bu qonli holni doston aylamish.

Qosh-ko‘zinda bir “analhaq” yangragay,
Ayt, bu sirni kimda pinhon aylamish?

Iydi akbardir Nasimiyga bu kun,
Jonini shul oyga qurbon aylamish.

Haqiqat haqni bilmoqdir berib borini yag‘moga,
Yuzin dunyoga burganlar qo‘shilmaydir bu savdoga.

Safosiz so‘figa bir boq, harom deb tinglamas sozni,
Agar haq ahlidan bo‘lsa, na g‘am, kirska kalisoga.

Takabbur bo‘lma, ey munkir, vujuding bahriga g‘arq bo‘l,
Bilur ming ma‘nini, kimki tushib, cho‘ksa bu daryoga.

Chiqib minbarga, ey voiz, hadeb lofing bilan ezma,
Ki shayton sendan oldin ham edi band zuhdu taqvoga.

Nasimiy, o‘z diling pokla, jahon savdolarindan kech,
Xo‘ja yo qulmisan, farqsiz, ko‘ngilni ber bir Olloga.

So'fiyo, yonimga kel, mast bo'lamiz!
Kechamiz o'zdanu alast bo'lamiz.

Shu sharobning qo'llariga qo'l berib,
Nafs ayog'inda yana xas bo'lamiz.

Nafsimiz butlarini sindiribon,
Sidqimiz-la xudoparast bo'lamiz.

Bizni yor istar shikasta aylamoq,
Mayli, ishqdan barcha shikast bo'lamiz.

Boshladik yo'qlik yo'linda biz safar,
Boribon yor ko'yiga, xast⁴² bo'lamiz.

Qo'y, baland yerni, Nasimiy, ko'zlama,
Kel, g'ariblar birla bir, past bo'lamiz.

42. Xast - bor

Jamolingdir bu bemorning shifosi,
Shifoyi qalbidir mohiliqosi.

Vahiy qoshing, ko'zingdir oyatilloh,
Kunu tundir ko'zingning oq-qarosi.

Visoling zavqini shu jon bilarkim,
Uning jonindadir ishqning balosi.

Shu orifdir o'shal Jam, jomi ham shu,
Yuzing oyinayi gitunamosi.

Kel, ey oshiq, shahid bo'l ishq yo'linda,
Ki haqdir har shahidning qon bahosi.

Riyo-la zohid aylar ishqni inkor,
Munofiqlik erur zohid riyosi.

Qiyomat qo'pdi, to'xtang, ahli tujjor,
Bu kunning yo'q sotarga bir matosi.

Nasimiyning vujudi bitta mutloq,
Bir Oллоhdan bu borliqning asosi.

Bu jonimdan chiqarmasman sening, ey jon, xayolingni,
Vale jon tanda qolmaydir agar ko'rsam jamolingni.

So'rarlar mendanam ilmi hadisu oyati "Furqon",
Yuzing uzra o'qibdirman ilohiy xattu xolingni.

Majoling bor ekan, oshiq, faqat sen yorga intilgil,
Yetar bir kun, ajal kelgay, bitirgay u majolingni.

Ekansan katta yolg'onchi, sen ey dunyo, bilib oldim,
Sen endi alday olmassan, bilurman xasbi holingni.

Dami vahdatda darvish ham shahu sulton barobardir,
Nasimiy hastadil, sen ham tan olgil o'z zavolingni.

Dardchil etding sen meni, ey dardga darmon, armani,
Bo‘lmisham ishqing yo‘linda bandafarmon, armani.

Na pari, na bir odamni bu shaklda ko‘rmadim,
Hurmisani, jannatmi yurting, yo‘qsa rizvon, armani.

Ancha intildim sening nozik jamoling ko‘rgali,
Zarracha yumshalmading, ey ko‘ngli zindon armani.

Oy yuzingni berkitib yur, harki nomahram ko‘rar,
Yoki qaytgay dinidan ko‘p-ko‘p musulmon, armani.

Maryamu Iso haqi dey, hech qarorim qolmadi,
Ko‘zlarim giryon etarsan, yuragim qon, armani.

Qo‘rqaman, din tarkin et deb qolmasayding menga ham,
Chunki zunnor bog‘lamishdir Shayxi San‘on, armani.

Qayda bir xoch ahli bo‘lsa, barchasin ko‘rdim, biroq
Ko‘rmadim men sen kabi bir joni jonon, armani.

Bir so‘rog‘i bor Nasimiyning, eshit, oyparcha but,
Lutf etib men birla so‘ylash, la‘li xandon, armani.

Tinglagil bu so‘zni, bir jondir so‘z⁴³
Ham ilohiy, osmonmakondir so‘z.

Olti yondan boq, tushun, “Kun” demish,⁴⁴
Bir yoni xoliqi jahondir so‘z.

Inganu indirgan U bir erur,
O‘z-o‘ziga bir tarjimondir so‘z.

O‘lchanilmas, unga yo‘qdir o‘lchov,
So‘ngsizu hadsiz, benishondir so‘z.

So‘z aniqdir, unda shubha bo‘lmas,
Anglagil, oqil, begumondir so‘z.

Arshi Rahmondir ko‘ngil, der nabiyy,
Chunki ko‘ngil ichra bir kondir so‘z.

Qudratin bilgach Ali ham uning,
So‘z panohdir, dedi; xondir so‘z.

G‘ayri maxluq so‘z, u yaralmagan,
Endi o‘yla: nega arzondir so‘z.

43. Bu g‘azal shoirning “Iroq devoni”da 11 bayt berilgan (114 b.); o‘zbek tilida bosilgan “Men bu jahonga sig‘masman” to‘plamida ham shunday, chala holda tabdil etilgan (55 b.); g‘azal aslida 17 bayt (tarj.).

44. Kun – (kofu nun) Olloh “Kun”, ya‘ni bor bo‘l, deya olamni yaratganiga ishora.

Aqli kull, arsh kursi, lavhu qalam,⁴⁵
To‘rtta unsur, to‘qqiz osmondir so‘z.

Avvalu oxir, zohiru botin
Barcha oshkor, barcha nihondir so‘z.

Aqlu nafsni idrok etgan inson,
Hammaga so‘z aytki, hamondir so‘z.

Kofu nundan bo‘ldi mavjud dunyo,
Agar anglar esang, ayondir so‘z.

Odamu Iso, Muhammaddir ul,
Mahdiyi sohibuzzamondir so‘z.

Tinglasang gar bu bayonni, bilgung,
Asli qancha-qancha falondir so‘z.

Qo‘lga olsang “Jovidonnoma”ni,
Anglagaysen, aslida jondir so‘z.

So‘zga shuncha tavsifimiz ozmi,
Deb emishlar, fazli g‘aybondir so‘z.

Ey Nasimiy, qisqa so‘zlar oqil,
Chunki hadsizdir, bekarondir so‘z.

45. So‘z yaratuvchidir; aqli kull–Olloh, arsh–ilohiy buyuklik tajallisidir. Tasavvufda arsh–ko‘ngil, farsh–yer yuzi, lavh–ilohiy kalom saqlanadigan makonsiz makon, qalam–kalomning subut vositasidir.

Oy yuzingdan sharm etar olsang jamolingdan hijob,
Marmariy siynangda har tong bosh ko'targay ofitob.

So'rdim undan, gul yuzingda qatra shabnam ne erur?
Kuldi, aytdi: gulniqobim taqqan erdim ayni tob.

Etsa ma'n, zohid so'ziga boqma hech, u aldagay,
Hirqasin siqsang agar, undan oqar gulgun sharob.

Gar hikoyat so'ylasam sendan rubobu changga men,
Chang qilar ohu fig'on ham noladan titrar rubob.

O'z jigar qonim mudom bo'lmish g'izo o'z qalbima,
Avj olar o't tomchilab qon tomsa kuyganda kabob.

Har nafas ko'rmoq umidinda Nasimiy orazin,
Ko'zlarindan yosh to'kodur marvarid, durri xushob.

Shaho, husning tajallisi bu tanda jon etilgandir,
Bu tan ichindagi jonim senga qurbon etilgandir.

Bu tuprog‘im azaldandir sening ishqing-la yo‘g‘rilmish,
Abad ayrilmagay undan, et ila qon etilgandir.

Qoshing yoyin kerib boqsang, yurak titrar, jon o‘rtangay,
O‘qingga men nishon, umrim g‘arib maydon etilgandir.

Nasimiy bizga furqon der qoshingu kipriging, zulfing,
Jamoling mushafin har dam o‘qir, irfon etilgandir.

Jamoling sirri “Qur’on” manzilidir,
Dudog‘ing obi hayvon manzilidir.

Yuzingda olihiy suvratni ko‘rdim,
Shu chehrang arshi Rahmon manzilidir.

Bihammdulloh, mening ko‘nglimda doim
Xayoli joni jonon manzilidir.

Turar joying shu ko‘nglimdir, nigoro,
Qo‘noq bo‘l, kel, u mehmon manzilidir.

Sening kufring-la har kim bo‘ldi kofir,
Yaqin bildi, u imon manzilidir.

Eshikdan o‘tma, hay, xavf aylamish sel,
Ki bilmish, u Sulaymon manzilidir.

Kel, ey Sayyid Nasimiy, orif o‘l sen,
Bu olam ahli irfon manzilidir

Ummonga tushib, ishq ila durdonaga uchrar,
Shukriga atab jonini, jononaga uchrar.

Yonmoqdan agar qo‘rqar esang, shamdan uzoq tur,
Shu o‘tga qara: ul necha parvonaga uchrar.

Mansur kabi qaynagayu so‘ylaydi “analhaq”,
Ul oshig‘i sodiqki, bu mayxonaga uchrar.

Olmas qo‘lini jomi sharobdan kecha-kunduz,
Har kimsaki shul nargisi mastonaga uchrar.

Ul joynamozu tasbehini qatraga sotgay,
Shul so‘fiyi sofiyki, paymonaga uchrar.

Afsona sotar hiyla-la oshiqlara voiz,
Oshiq qachon u qissayu afsonaga uchrar?

Zanjirli soching telba etibdir meni ham, yor,
Aqlin yo‘qotar, kimki bu devonaga uchrar.

Kirmish harami Ka‘bani tahqiqqa⁴⁶ Nasimiy,
Ollohni tavof aylaru giryonaga uchrar.

46. Tahqiq - haqiqatni aniqlash.

Bu ko'nglim olgan ul sho'x, ko'zi maxmur,
Biram nozik, emas husniga mag'rur.

Sharobi la'lidan bir qatra ichgach,
“Analhaq” demishdir ishqinda Mansur.

Xudoning sirrini men unda ko'rdim,
Musoga so'ylaganda shu'layi Tur.

Sening ishqingda, ey Layli sifatli,
Menam Majnundayin olamda mashhur.

Masih-la chiqdim ul to'qqiz falakka,
Ko'rindi bor jahon porloq va purnur.

Nasimiyning jahonda yori sensan,
O'zingsan jannatu jannatdagi hur.

Tag'in fasli bahor bo'ldi, ko'kardi tog'u sahrolar,
Chamanlar to'ldi qushlarga, ochildi gulu ra'nolar.

Bezandi, noz bilan chiqdi, xiromon sayr etib yurdi,
Go'zallar, xos ayonlar ham malohat ahli, sultonlar.

Yozilsa daftara sig'mas kamoli husnining vasfi,
Malaklar bo'lsa yozg'uvchi, siyoh bo'lsa shu daryolar.

Malohatda mening yorim na zebo, zohiri haqdir,
Unga hayron erur har dam jahonda barcha zebolar.

Go'zallik, noz-nazokatda mening yoringa o'xshash yo'q,
Biror sheva bilan yuz ming ko'ngil shahrini yag'molar.

Nasiimiy, ushbu mavsumda ko'ngil vaqtini xush o'tkaz,
O'tuvchan bu jahon, besh kun, g'animatdir tomosholar.

Kel, ey tolib, meni ko'rki, jahonning podishohiman,
Yuzimga to'g'ri boq, men shu falakning shamsu mohiman.

Humoyun ko'lkasi menman, jahon soyamdadir, bir boq,
Men u davlatga sodiqman, saodatning kulohiman.

Sulaymonman, ey orif, ko'r, uzuk menda, muhr menda,
Uning hukmiga taslimman, Sulaymon murg'u mohiman.⁴⁷

Necha qolganga yorman ham necha yurganga ag'yorman,
Na yerda istasang borman, bari olam panohiman.

Shariatman, devonman goh ham oshkoru nihonman goh,
Ham ul shayxu da'vogarman, da'vogarning guvohiman.

Nasimiy, sen dema juzvi, emassan, mim ila nunsan,
Vale uldur degan doim, bori oram ilohimaan.

47. Murg'u moh – barcha parrandayu darrandalar, jonzotlar (tarj.).

Butim, rahbonimu dayrim, salibim, dinim, imonim!
Habibim, rohatim, ruhim, rafiqim, munisim, jonim!

O'timsan, zulmatim, shu'lam, shabimsan, ravshanim, sha'mim,
Munavvar nurimu hurim, farovon bog'u rizvonim!

Tabibim, sharbatim, durdam, nabotim, shakkarim, qandim,
Ilojim, malhamim, choram, Jolinus birla Luqmonim!

Binafsham, sunbulim, alvon gulim, savsan bilan lolam,
Abirim, anbarim, udim, gulim, g'uncham, gulistonim!

Kitobim, mushafim, darsim, hadisim, abjadim, lavhim,
Salotim, toatim, zuhdim, savobim, hajju arkonim.

U eski qabrimu jismim, ko'zim ham fikrimu aqlim,
Omonim, ofatim, fitnam, tabiat unsuru qonim!

Nasimiy senga bog'langach, uzilmish boru yo'g'indan,
O'zingsan sevgilim yolg'iz, mening sarvi xiromonim!

Ey gulim, ey sunbulim, ey savsanim, vey anbarim!
Ey mening qandim, no‘g‘ulim,⁴⁸ ey nabotim, shakkarim!

Ey habibim, ey tabibim, ey butim, ey hamdamim!
Ey rafiqim, ey shafiqim, ey anisim, dilbarim!

Ey bahorim, ey nigorim, ey shikorim, shohidim,
Ey raqibim, ey zarifim, ey sharifim, sarvarim!

Ey gulistonim, gulim, sarvi gulandomim mening,
Ulfatim, shamim, shabistonim, maloyik manzarim!

Ey bu yo‘lda rohatim, ruhi ravonim, toatim,
Sarfarozim, sarkashim, nozli saodat axtarim!

Ey quyoshim, ey oyim sen, ey chirog‘im, fonusim,
Ko‘zlari sho‘x, lutfi shohim, ey muborak paykarim!

Oldi ishqing aqlu hushni, dilni xush yag‘moladi,
So‘yla endi, ey Nasimiy, jonu dildan chokarim!

48. No‘g‘ul – shirinlik; gazak; arabchasi nuql (tarj.).

Yuzingda surati Rahmonni ko‘rdim,
Qoshingda qofu val “Qur’on”ni ko‘rdim.

O‘qidim darsi husning oyatini,
Yeti mushaf kabi furqonni ko‘rdim.

Muhammad ummati bo‘lding, tug‘ilding,
Go‘zallarning seni sultoni ko‘rdim.

Xalilulloh bilan ishqing o‘tinda
Yonarkan, gul bilan rayhonni ko‘rdim.

Salomim Nuhga yetkazgil mening ham,
U birlan g‘arq bo‘lib, to‘fonni ko‘rdim.

Xizr birlan qolay men ham bu yo‘lda,
Labinda chashmayi hayvonni ko‘rdim.

Tushib daryoyi ishqqa misli g‘avvos,
Menam la‘l, gavharu ummonni ko‘rdim.

Bizim maqsudimiz diydoringizdir,
O‘qirkan, daftaru devonni ko‘rdim.

Zulayxodek bo‘lib dardga giriftor,
U minglab Yusufi Kan‘onni ko‘rdim.

Nasimiydek bukun har kim berur jon,
Ishongil, gar desa jononni ko‘rdim.

Shu turfa shamni ko‘r, doim oqar mushki dudog‘indan,
Ajab, oy hech xijil bo‘lmas uning oyday yanog‘indan.

Binafsha zulfiga monand bo‘lay deb intilar ermish,
Chiqargil bu xayolni, ey sabo, oning dimog‘indan.

Agarchi sarv og‘ochining butog‘i mevasiz bo‘lgay,
Boqing bu sarv daraxtiga, bitar savsan butog‘indan.

Zamon oning yuzi, zulfi sabab boshga balo soldi,
Zamon ajratdi bot oning qarosini ham oqindan.

G‘ariqi bahri g‘am etdi meni bu shevalar birlan,
Biroq aylar tomosho har zamon oning qirog‘indan.

Majol topsam edi oning ayog‘iga bosh urmoqqa,
Hecham olmas edim boshni u dilbarning ayog‘indan.

Zamonning chaqnagan ko‘zi, chirog‘i yor Nasimiyga,
Chirog‘ingni ketur, yondir senam oning chirog‘indan.

Habibo, furqating soldi malola,
Jigar qon bo'ldi alvon, xuddi lola.

Nasib o'lmish menga haqdan, nigoro,
Dilimda kecha-kunduz ohu nola.

Qoshing mehrobiga sajda qilurman,
Vale munkir qolibdir zo'r zavola.

Bo'ying to'bo, dudog'ing obi Kavсар,
Yuzing ta'na qilur badru xilola.

Raqibning bo'lmasin maqsudi hosil,
Alifdek qomatimni soldi dola.

Men ul g'avvosdayin baxsh ayladim jon
Sening chehrangdagi ul xattu xola.

Yeru ko'k bunyoda kelmasdan oldin
Nasimiy erdi oshiq ul jamola.

Jilvasi aldamchi, kirmasman buning bozoriga,
To'g'ri bo'lmas egridil hech, yo'q ishonch iqroriga.

Bori mehnat bu jahonning, ne kutarsan, ey ko'ngil,
La'nat o'lsun shu jahonga ham jahonning boriga!

Kimki Mansur bo'lsa, minbar, taxtga chiqmoq istamas,
Harki Mansur chiqdi doim shohi ishqning doriga.

Bu jahonning ne'mati har dam jafo, ya'ni najas,
Sen-ku tohirsan, ko'ngil, bas, urma qo'l murdoriga.

Haq bilar, har ishga sabr et, g'ussa chekma, g'amni ot,
Vaqti o'tsin shu jahonning, qo'y, qo'shilma koriga.

Gar Nasimiy tortsa g'am, dard, fazli haq voqifdurur,
G'am emas hech, zotan u sirdosh erur asroriga.

Xayoling diydayi giriyona tushdi,
Dilu jon har biri bir yona tushdi.

Meni ma'n aylagan darbon o'zidur,
Yoniq ohim o'ti darbona tushdi.

Azaldan u jahonga keldi uryon,
Ketarkan ham tag'in uryona tushdi.

Qanoat kulbasiga kirdi darvish,
Farog'at mulki ham sultona tushdi.

So'fi, ma'n aylama, qismat kuninda
Senga masjid, menga mayxona tushmish.

Soching savdosidan devona ko'nglim
Tovusdek bordi, Hindistona tushdi.

Nasimiy ikki zulfing ko'rdi – chavgon,
Boshin to'p aylabon maydona tushdi.

Lablaring qandini shakar dedilar,
Joni shiringa, ko‘r, nalar dedilar.

Jon demishlar labingni, to‘g‘ri, hay-hay!
Boq, bu so‘zni na muxtasar dedilar.

Juda dilbarsanu omadli va sho‘x,
Chehrangu husninga qamar deilar.

Kipriging o‘qiga, qoshing yoyiga
Oshig‘ing jonini sipar dedilar.

Og‘zi yo‘q debdilar seni, voajab,
Bexabarlar ajab xabar dedilar.

Ahli ma‘ni u qutli suvratingga
Ma‘niyi vahibussuvar dedilar.

Boq, u haqdan yiroqlar anglamayin
Seni, ey nuri haq, bashar dedilar.

Anbarafshon soching-la orazingga
Yosuman uzra mushki tar dedilar.

Ko‘r uning yuzini, ilohiyona,
Ahli ma‘ni budir nazar, dedilar.

Shomga o‘xshatdilar qora sochingni,
Orazing nuriga sahar dedilar.

Ey Nasimiy, muhiti a‘zam o‘zing,
So‘zlaringni duru guhar dedilar.

Ko'ngil ahlin nafasi gavhari kondir, bilasan,
So'zining qudrati haq, ruhi ravondir, bilasan.

Mayini haqdan ichib, oshig'i ozoda bo'lur,
U agar mast esa-da, kufri imondir, bilasan.

Jon atab bordi Xizr obi hayot chashmasiga,
U berur to'g'ri xabar, nutqi ayondir, bilasan.

So'zi yolg'on kishi-la suhbat etish koni zarar,
Dev ila birga yurish kulli ziyondir, bilasan.

Tani Ollohni, Nasimiy, sen o'zing orifi bo'l,
Yana so'z so'ylama, bas, so'zki hamondir, bilasan.

Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomli qo‘lyozmalar institutidagi Imodiddin Nasimiy merosiga oid qo‘lyozmalarning nusxalari

Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-227 raqamli qo‘lyozma nusxasidan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-227 raqamli qo‘lyozma nusxasidan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

بهادری تو میدانه خوشتر
 ز بر کوه پاشی میدانه خوشتر
 حکایت کند قلمو من عشقه او یاله
 بو عقلی تو یاله من بولده قلادور
هَذَا كِتَابٌ بوسه کیز و صیه
 تحقیق که بر کیز **تعبیر نامه**
تألیف ندر قلدی تلر
 دایخی قلادور **محمد بن سیرین**
و الفریز بنی **اعتماد کرد**
 لَعَمْرُ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالْعَدْوَانَا لِأَعْلَى السَّمَاوَاتِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى
 سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ **ابتداء تفسیر بیک کلام** اوچ درود
 اول تفسیر ابی حمزید بخیرید و نویسنده ابی حمزید الهام دروسید **ما سببنا**
 دوشما اولدیم حوقما کی بر فرشته یار غنیمت اول فرشته لوح المعنی
 موکل غنیمت اول فرشته کلامی مالک الایمان چیغدی بر کشفه دیوانه
 و لغت دن برایش از شاره حق قمال اول کلام از زبان سیرین
 اول کشفه برایش ازت کسرتی چون کور و اخلاص اول کلام

Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-227 raqamli qo‘lyozma nusxasidan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

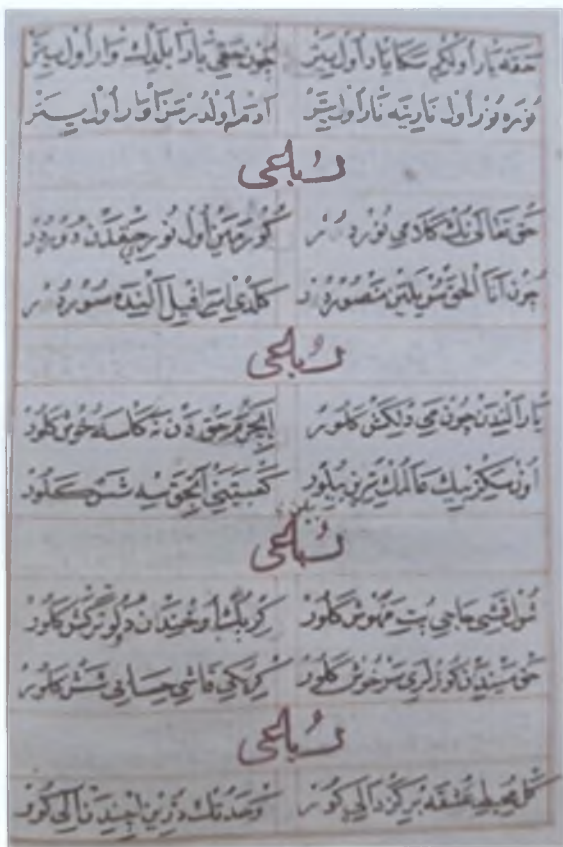
Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-227 raqamli qo‘lyozma nusxasidan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-227 raqamli qo‘lyozma nusxasidan ruboiylari joy olgan sahifadan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

دوستانك دوستانك دوستانك دوستانك	چون نسیمی عالمک سلطانیدیر
دُیاهی	
ای کوکل من سنده در حق سنده در	طوبه حق که انا الحق سنده در
حق مطلق ذات مطلق سنده در	مصحفک حرفی محقق سنده در
دُیاهی	
جوهر فیره آدمک کائیده در	سخت گمنان آدمک شائیده در
کرچه شیطان آدمک یائیده در	بیز آتما آدمک جانیده در
دُیاهی	
شمینه کنش نیک بیره ندر	چون صدقند صور نیک در کاند
نقلی لعلک کز ولک پیماندر	تت عشقک سجده و سجاده در
دُیاهی	
عائینک کفری سول عالمک در	گورین اول عالمی مائمه در
سخت گنیز کوه کجا آمده در	آدم اول سید کجا آمده در

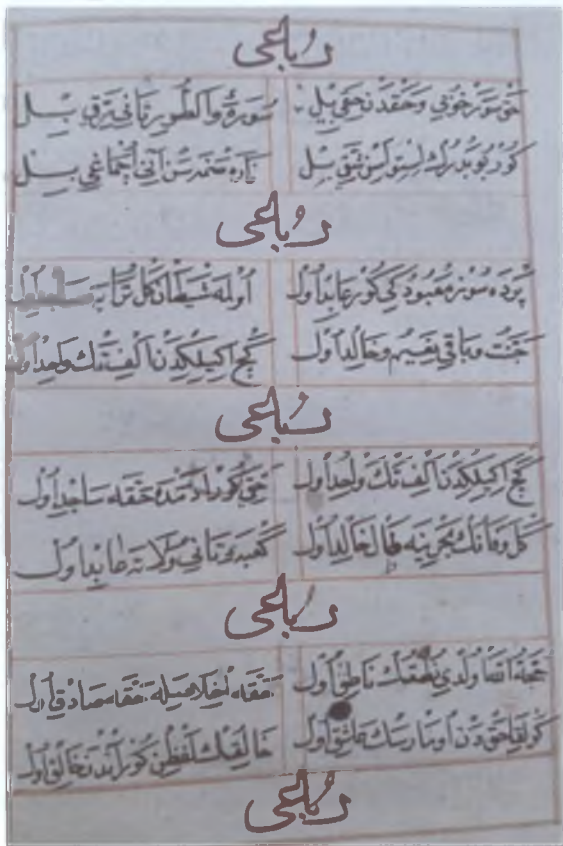
Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-227 raqamli qo‘lyozma nusxasidan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-227 raqamli qo‘lyozma nusxasidan ruboiylari joy olgan sahifadan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

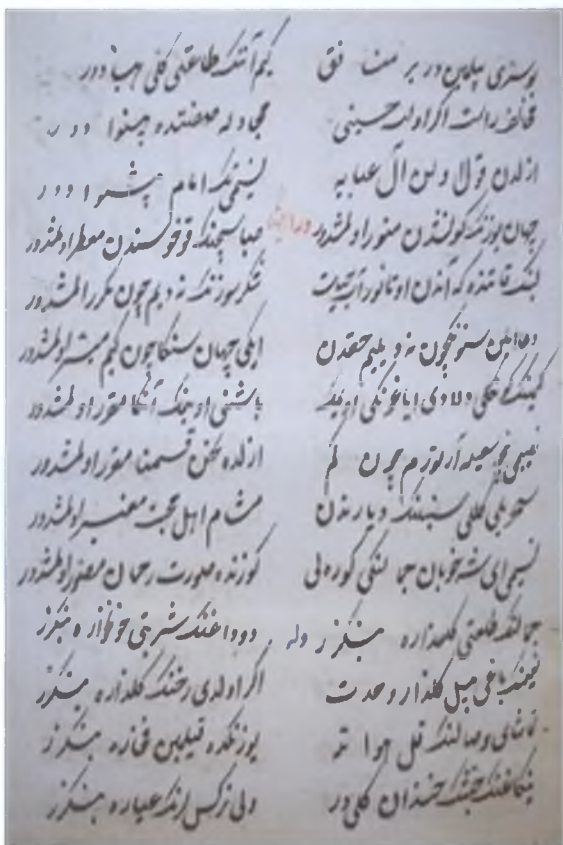
Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-227 raqamli qo‘lyozma nusxasidan ruboiylari joy olgan sahifadan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-227 raqamli qo‘lyozma nusxasidan ruboiylari joy olgan sahifadan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-227 raqamli qo‘lyozma nusxasidan ruboiylari joy olgan sahifadan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

Imodiddin Nasimiyning turkcha "Devon"ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo'lyozmalar institutida saqlanuvchi M-188 raqamli qo'lyozma nusxasidan fragment. (Ko'chirilgan sanasi: XVI asr)

درویشترت پرینی صورت اول احوال و گنگ
 جو منق دلاوی قیور را اول بهشت را اول پان
 مورسه از مندان رفیقان کسرت مندان پیران
 ای نسبی فضلی نادان البتہ و بر مسکن
 یارب مغزینت کسرتی با غنچه خندان مبدل
 نقطه مو جرم در با کوه بر فرد اول غنچه
 پیش نسیرین در جہا الفکر با چمن با پوستین
 بر کسب چو مبدل با غنچه عین بلد
 خاندان کسرتی با سین با لاله با کسرت
 یا کسرت با کسرت در با کسرت با کسرت
 کسرت مبدل در غنچه حسن با کسرت حلال
 یارب اول در دشت کسرت کسرت انور مبدل
 یارب اول میسون کسرت کسرت کسرت
 غنچه کسرتی غنچه کسرت در ازل جان کسرتی

عازمان بر نظر قبل کسرت مندان بتور
 چون بهشتی آد مبدل کسرت مندان بتور
 من پورم سوزی اگر می ای کسرت مندان بتور
 جو بر مردان پهن کسرت کسرت مندان بتور
 یا سیدان غنچه کسرت کسرت مبدل
 منج ما مبدل با کسرت کسرت مبدل
 یا کسرت انور ما مبدل کسرت مندان مبدل
 یا جو ای کسرت با غنچه کسرت مبدل
 دفتر اوراق کسرت با کسرت کسرت
 کسرت کسرت با کسرت کسرت مبدل
 یا قسوت یا کسرت کسرت کسرت مبدل
 یارب اول کسرت کسرت کسرت مبدل
 عمل مان و با کسرت کسرت کسرت مبدل
 یارب اول کسرت کسرت کسرت مبدل

عجیب

Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-188 raqamli qo‘lyozma nusxasidan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

و بزرگترین چشمه جهان و میسشم
 خجل اولدم بوسیدن که کارنگ یوزنیک
 صورتین حسن توخیم یوزنیک بقده عیش
 صورتی که منکرینه کافر ملعون دیدی حق
 صدفتک ایینه کار ایلدی انجاری دیدی
 دید هر تکینه سن باغ گلستان ارم
 سنس ای صورت نه ایدر حق سجود
 کی خندان و میسشم غنچه آبروخ نه ایچون
 ای سببی سنجا چون فضل که اولدی عیون
 از غنی صورتش هم سنبل مشکبویرم
 قیده اولدی قاشق زلفی بصیرت اهنه
 حال خطنگله از خطایم ویرینه خط قیلور
 انچه بیلکه اغزنگی قوجینی من یوزدی دوس
 نقشه قیلالی بسدرنگه اعکس ایلمه سنسمنی

مودن اوجده عیب من نه ایچون جان و میسشم
 اربین کلشنی من روغنه رضوان و میسشم
 یوزنیک یوزنیک آدینی شیطان و میسشم
 نه که دیدی آنجا حق من ایچی خندان و میسشم
 که لبیک جوهرینه لعل ایله مرصان و میسشم
 که من اول عارض ملکونه گلستان و میسشم
 قیده سیریه سنجا دیوار ایله شیطان و میسشم
 که بنجا غنچه کل خندان خندان و میسشم
 منی عیب ایلمه کردو ایونکا سلطان و میسشم
 اوجده یوزنیک یوزنیک کلچر جنل جمله ویرم
 جان و کونخل یوزنیک کورشم کورشم و میسشم
 جان ایله سوبان سنسمن جان ایلمه کیم عذر ویرم
 هر قیلنگی کی یاری من شری من موبود ویرم
 کوزر من ترا ایلمه جان کوزنده موبود ویرم

Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-188 raqamli qo‘lyozma nusxasidan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

چو بیاوردن تو زون چو خبر بیاوردن تو زون
 مندان آبروی سنی خجده سی بوخت
 یانه و غم یاره چون کوزلود کل منداخی
 بدو ز پیش غم غنایسی بی
 سوخت کینتدن کوزنه یارش بو قدیم
 اکدی اطر تو یازی رب العالمین
 قاشق کور قاپ تو سین سچک لیل طریل
 اولدی اهل الیک عینا تسمی سبیل
 سوخت ماچتی قفسه دور انا فتح
 زلفند چون بسیر قلم محمد بادینبا
 دم ییل ایل سن نسیمه کون جرمیز
 الفات سدره بوخت مشرب
 بس بولندی قوز قدی نه مقدار اولدی
 ت تراپ اولدی و الفات زمشیر شیخ

کور کوزنه آتشد اوم کوزنه قدر یازم
 هر نه که تقدیر ایدر حکم او تر یازم
 هر نه قدر کیم انوقت کونکلی دل یازم
 غم غنایسی یاری بوخت سور یازم
 او غم غنایسی خط لبسم انه الرحمن الرحیم
 قوی عشق کربلای کون هر دم اولم
 اسمی درو شمس بوخت شول مبارک صحیح
 شمی کوز غم اولدی کل حیات انیم
 حسن انجینی درش علی بن محمد
 اول سید اولدی عالم از سر خجده
 کخط قیلد غم استغفر الله العظیم
 اهری لغز علی العرش استرا
 پلیدر کیم طوره سستون ذرا غنی التما
 نافر بو بوردی حق اوم بو بوردی مصفا

Imodiddin Nasimiyning turkcha “Devon”ining Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar institutida saqlanuvchi M-188 raqamli qo‘lyozma nusxasidan fragment. (Ko‘chirilgan sanasi: XVI asr)

**Ozarbayjon Milliy Fanlar Akademiyasi
Muhammad Fuzuliy nomidagi qo‘lyozmalar
institutidagi Imodiddin Nasimiy merosiga oid
ruboiylarning qo‘lyozma nusxalari**

آید گوشش نوزک حسرتانیدر
مشکلمه غم بر سحرانک تو خانیه
چون نسیمی عالمناک سلطانیدر
دور آنناک دوران آنناک دورانیدر

گشتی محبت در بحر وصل
و گشتی گو بقول خون شد و اصل
ای صنایع انشیا عجم می آید
از دید بدو که شد فلانی حاصل

ای یوزنک باغنده سنبلا آیه چین
عارضنک گلدر ساچندر شک چین
ای بوینک طوبی حدینک جمله چین
دوشدی عنبر چین بختکدن آیه چین

دست چو تیغ دست می آر دین
بخت و بسا و بر سر ما نشین
و از گاه بلطف گو که بوشم تا
از دست بکار شربت در پین

ای جمالنگدن منور آفتاب
دوشدی حسنک بر تویدن پیمان
کیریکنک زلفنک قشنگ ام کتاب
اولدی لوزنگدن عیان بوم احساب

سوره الفجر

گر کنی قبله جان روی نگاری باری

ور رود عمر بیدر غم یاری باری

زلف او محشر جانهاست و لاسعی کن

که در آن حلقه درانی بشمارنی باری

Mundarija

Jononni sevarman, buni bir jongina bilgay -----	6
Yiqdi ko'nglim shahrini, zabt ayladi yag'moyi ishq -----	7
To'p qilib boshingni kir vahdat, iloh maydoniga -----	8
Tut safo jomini bizga, soqiyo -----	9
Ayladim jonim fido shul dilbarim diydoriga -----	11
Yo'qdir vafosi dunyaning, aldanma, borma olliga -----	12
Ey yuzing "nasrun minallah", hey soching "fathun -----	13
Bu ne holatdir, ey turki parizod -----	14
Nogahon ko'nglimga tushdi fitnayu g'avg'oyi ishq -----	15
Keldi navro'z, yangi ko'klam oshkor bo'ldi yana -----	16
Dardga duchor bo'lmaganlar nega darmon istasin -----	17
Bahor bo'ldi, kel, ey dilbar, nazar solgil bu gulzora -----	18
Dunyo turajak yer emas, ey jon, safar ayla -----	20
Bu qanday qaddu qomatdir, u o'xshar sarvi bologa -----	21
Tushgach muanbar sunbuling xurshidi tobon ustiga -----	22
Chora yo'qdir yorga yetsam, ey ko'ngil, yor istama -----	23
Bir shanba edi, uchradim ul sarvi ravonga -----	24
Sen o'zingga yor esang, qo'y, ey ko'ngil, yor istama -----	25
Menga sensiz jahonu jon kerakmas -----	26
Sevganim sensan, bu ko'nglim boshqa bir yor istamas -----	27
Anbarin zulfing, nigoro, bog'lamish devonani -----	28
Ayriliq dardi, nigorim, borlig'im qon ayladi -----	29
Jamoling ravzayi rizvon emasmi -----	30
Assalom, xush kelding, ey dildor, xush ko'rdik seni -----	31
Xayolim sendadir doim, kel ey jannat qizi, huri -----	32
Yorni sotding-ku bahosiz pulga, bilmay borini -----	33
Kishikim xojasi birlan g'animat tutsa xilvatni -----	34
Assalom, insoni komil, ey bu jon jononasi -----	35
Kecha ko'rklik bir malak-la ayshimiz ma'mur edi -----	36
Jamoling fitnasi tutdi jahonni -----	37
Husnunga hayron erur huru malak -----	38
Kel, bu damlar yaxshi o'tsin, o'tgan ul dam dam emas -----	39
Furqating dardindan, ey jon, bu yurak qon bo'ldi, kel -----	40
Ey nigoro, garchi ko'zdan suvrating pinhon emas -----	41
Furqatingda, dilrabo, ko'nglim parishon bo'ldi, kel -----	43
Oy yuzing mendan nihon etmoq tilarsan, etmagil -----	44
Dilrabo, men sendan ayru umru jonni naylayin -----	45

Habibim, izzatim, jonim, jahonim-----	46
To yuzing ko'rgach, nigoro, g'amdan ozod bo'lmisham -----	47
Manam ul tilsimi pinhon, bu jahonga yona keldim -----	48
U pari lablarini chashmayi hayvon demisham -----	49
Soqiyo, kel, ro'za ham bo'lmish tamom-----	50
Tokim yuzingni ko'rmisham, husnunga hayron bo'lmisham -----	51
Menga sig'ar ikki jahon, men bu jahona sig'magum -----	53
Bu jonni tark etib, kechdim jahondan-----	55
Jon hamisha ul quyosh ruxsora burmishdir yuzin -----	56
Dami Iso kelar dudog'indan-----	57
Shaho, ko'ngling hamisha beg'am o'lsun -----	59
Qayda u kunlarki, kechmish dilbari ayyor bilan-----	60
Bu jahon murdordir, jirkan, ko'ngil, murdordan -----	61
Ey ko'ngil, yayrab quvon, mahbubi zebo kelsalar -----	62
Barcha makonni gavhari, gavhari konmisan, nasan-----	63
Kel, ey ko'nglimda jon, jonda badansan-----	64
Kel, ey dilbar, bo'libdir qon ko'ngil ishqing balosindan -----	65
Ey yanog'ingdan hijil gul lolai humro bilan -----	66
O'zni tiy, ey nafsi zolim, dunyaga aldonasan -----	67
Oллоh-Oллоh, na jon, na dilbarsan-----	70
Agarchi jondasan, jondan nihonsan -----	71
Yondirar jonimni shavqing, ey nigorim, qaydasan -----	72
Shul pari vaslin tilarsan, ey ko'ngil, devonasan -----	74
Ayrildim, ey sendan habib, oh, ne qilay, oh, ne qilay -----	75
Vaslini kimki ko'rmadi, dardu azob ichindadir -----	76
Qani bir ahdi paymoni butun yor -----	77
Kim aytarki, yuzing gulnorga o'xshar -----	79
Ey o'zindan bexabar, kel, bil Xudoni, sendadir-----	80
Mening yori vafodorim, kel endi -----	81
Har sahar vaqti g'arib bulbul fig'onin boshlar -----	82
Sen ayirding yorni mendan, charxi g'addor, ko'r, mana-----	83
Bu kun ul shoh chiroyi fikru dardim, ixtiyorimdir -----	84
Ey musulmonlar, madad, yor endi pinhon ayrilur -----	85
Subhidam ko'rdim, nigor chodir yotog'indan kelur -----	86
YO darig'okim, jahonda yori hamdam kam erur-----	87
Naylaram men bunda, do'stlar, nozli dildor undadir-----	88
Har kishining so'rma aslin, izzatindan anglab ol -----	89
Katta bayramdir yuzing, bayramda jon qurbon bo'lur-----	90
Ahli iymon o'sha kun, voh, haqni inkor qildilar-----	92
Sen u zotga qullug' ayla, suhbatindan jon bitar -----	93

Jamoling aksi, ey dilbar, ko'zi tushganni lol aylar -----	94
Sening ishqingdir, ey dilbar, mening-chun murshidu ham pir -----	95
Yuzing oyi jahon bir donasidur -----	96
Ey nasimi subhidam, billoh, shu yorim yaxshimi -----	97
Dudog'ing qand emish, bol anda naylar -----	98
Kel, kelki, sendan ayru mushtoqqa jon kerakmas -----	99
Ey azaldan jon ila jononimiz -----	100
Bil, meni bazmi azalda ayladi ul yor mast -----	101
Jamoling partavi nuri xudodir -----	103
Shaho, ko'nglimda doim bir havas bor -----	104
Yuzing guldir, labing la'li shakarbor -----	105
Sham'i falak husnunga parvonadir -----	106
To ko'rdi quyosh oy yuzini, darbadar o'ldi -----	107
Oy ishq sen kabi barnoga tushmish -----	108
Jodu zulfin anbarafshon aylamish -----	109
Haqiqat haqni bilmoqdir berib borini yag'moga -----	110
So'fiyo, yonimga kel, mast bo'lamiz -----	111
Jamolingdir bu bemorning shifosi -----	112
Bu jonimdan chiqarman sening, ey jon, xayolingni -----	113
Dardchil etding sen meni, ey dardga darmon, armani -----	114
Tinglagil bu so'zni, bir jondir so'z -----	115
Oy yuzingdan sharm etar olsang jamolingdan hijob -----	117
Shaho, husning tajallisi bu tanda jon etilgandir -----	118
Jamoling sirri "Qur'on" manzilidir -----	119
Ummonga tushib, ishq ila durdonaga uchrar -----	120
Bu ko'nglim olgan ul sho'x, ko'zi maxmur -----	121
Tag'in fasli bahor bo'ldi, ko'kardi tog'u sahrolar -----	122
Kel, ey tolib, meni ko'rki, jahonning podishohiman -----	123
Butim, rahbonimu dayrim, salibim, dinim, imonim -----	124
Ey gulim, ey sunbulim, ey savsanim, vey anbarim -----	125
Yuzingda surati Rahmonni ko'rdim -----	126
Shu turfa shamni ko'r, doim oqar mushki dudog'indan -----	127
Habibo, furqating soldi malola -----	128
Jilvasi aldamchi, kirmasman buning bozoriga -----	129
Xayoling diydayi giryona tushdi -----	130
Lablaring qandini shakar dedilar -----	131
Ko'ngil ahlin nafasi gavhari kondir, bilasan -----	132

IMODIDDIN
NASIMIY

*Jononni
sevarman*

«Bilim va intellektual salohiyat» nashriyoti
Nashriyot litsenziyasi №AI 320.
100011, Toshkent shahri, Navoiy ko'chasi, 30.

Bosishga ruxsat etildi: 12.02.2019 y.
Qog'oz bichimi 60x84 1/16. Adadi 1000 nusxa.
Ofset bosma. «Times New roman» garniturasini.
Nashr b.t.17. Shartli b.t.17. Buyurtma № 53

YATT «Sharofov Dilshod Baxromovich»ning
kompyuter markazida nushalandi.
Manzil: Toshkent shahri, Navoiy k., 30-uy.